

OKRESNÝ ÚRAD MARTIN

ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

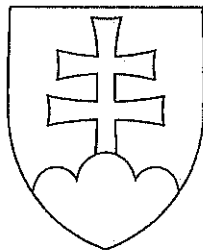
Nám. S.H.Vajanského 1, 036 58 Martin

Číslo spisu

OU-MT-OSZP-2023/003466-035-No

Martin

10. 05. 2023

Rozhodnutie

VYDANÉ V ZISŤOVACOM KONANÍ

Popis konania / Účastníci konania

1. HERMÉS IP s.r.o., Tallerova 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 444 300, v zastúpení spoločnosťou ENVICONSLT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina
2. Mesto Martin, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 49 Martin
3. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, 851 02 Bratislava
4. Róbert Tomčík, \
5. Ing. Ján Topercer, \

Výrok

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 1 ods. 1 písm. c) a § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vydáva podľa § 29 ods. 2 v súlade s § 29 ods. 11 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), na základe zámeru navrhovanej činnosti „Hypermarket Martin“, ktorý predložil navrhovateľ HERMÉS IP s.r.o., Tallerova 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 444 300, v zastúpení spoločnosťou ENVICONSLT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina, IČO: 31 604 528, po ukončení zisťovacieho konania toto rozhodnutie:

Navrhovaná činnosť „Hypermarket Martin“, ktorá rieši výstavbu veľkokapacitnej širokosortimentovej predajne potravín, drogerie a doplnkového priemyselného tovaru a 226 parkovacích miest, umiestnená na parc. č. KN-C 2932/6, 2936/3, 2936/4, 2936/5, 2936/6, 2936/7, 2945/3, 2945/4, 2945/7, 2945/8, 2945/9, 2945/10, 2945/11, 2945/12, 2948/9, 2948/19, 2948/20, 2948/21, 2948/22, 2948/34, 2956/15, 2956/26, 2956/28, 2956/29, 4232/1, 2956/27, 2948/1; KN-E 2935/1, 2935/2, 2949, 2950, 2951, 2952, 2953, 2937/1 k.ú. Martin, Žilinský kraj,

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Pre uvedenú činnosť je preto možné požiadať o povolenie podľa osobitných predpisov.

V súlade s ustanovením § 29 ods. 13 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“) sa určujú podmienky na eliminovanie alebo zmiernenie vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie, ktoré je potrebné

rešpektovať pri spracúvaní dokumentácie stavby pre ďalšie stupne konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov:

- 1) riešená lokalita sa nachádza v II. stupni ochranného pásma prírodných minerálnych zdrojov v Martine (FA TRA), je nutné rešpektovať vyhlášku MZ SR č. 341/2010 Z.z. v platnom znení a z nej vyplývajúce obmedzenia;
- 2) vypracovať hydrogeologický posudok oprávnenou osobou, v ktorom bude zhodnotené v zmysle § 37 vodného zákona, či vody z povrchového odtoku zo strechy objektu, spevnených plôch, komunikácií a parkovísk je možné v príslušnej oblasti odvieť do podzemných vôd (vsaku) a za akých podmienok;
- 3) prednostne odvádzať vody z povrchového odtoku v dotknutom území, pokiaľ to umožnia hydrogeologické pomery, do vsaku a v prípade potreby ich prečistiť na čistiacich zariadeniach, za rešpektovania podmienok zo súhlasného stanoviska správcu povodia SVP, š.p., OZ Ružomberok k navrhnutému riešeniu;
- 4) riešená lokalita bude zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu a splaškové odpadové vody z uvedenej lokality budú odvedené verejnou kanalizáciou na ČOV vo Vrútkach;
- 5) v riešenom území rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov;
- 6) zabezpečiť všestrannú ochranu povrchových a podzemných vôd a vytvoriť podmienky pre trvalo udržateľné využívanie vodných zdrojov;
- 7) zabezpečiť skladovanie odpadov tak, aby nedochádzalo k ohrozeniu povrchových a podzemných vôd;
- 8) doložiť súhlasné stanovisko vlastníka a správcu verejného vodovodu a verejnej kanalizácie (Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s., Martin) k napojeniu sa na ich sieť;
- 9) upozorňujeme navrhovateľa, že nebude možná zmena typu tepelného čerpadla na typ „voda/voda“, nakoľko nebol doložený podrobný hydrogeologický prieskum spracovaný odborne spôsobilou osobou, uvedenou v registri MŽP SR a nebolo doložené rozhodnutie MŽP SR o schválení záverečnej správy s výpočtom množstiev podzemnej vody pre tepelné čerpadlá typ voda-voda;
- 10) k územnému konaniu predložiť súhlasné stanovisko správcu cesty I. triedy Slovenskej správy ciest Bratislava;
- 11) k územnému konaniu predložiť záväzné stanovisko OR PZ, ODI Martin;
- 12) projektovú dokumentáciu pre územné rozhodnutie upraviť tak, aby pozdĺž genofondovej lokality zasahujúcej do pozemku nebola realizovaná žiadna stavebná činnosť;
- 13) upraviť dispozíciu objektov navrhovanej činnosti tak, aby sa nezasahovalo do genofondovej lokality 135 Mestská hora a do vodnej plochy s charakterom mokrade, ktorá sa nachádza pod genofondovou lokalitou 135 Mestská hora;
- 14) zásobovanie objektu Hypermarketu riešiť v juhovýchodnej časti objektu;
- 15) medzi objektom Hypermarketu a genofondovou lokalitou bude navrhnutá dažďová záhrada a zeleň;
- 16) celý zadný trakt bude nezastavaný a zakomponovaný plynule do územia nadväzujúceho ku genofondovej lokalite;
- 17) všetky priestory je nevyhnutné riešiť takým spôsobom, aby zodpovedali požiadavkám definovaným v platných právnych predpisoch, najmä v oblasti ochrany a podpory verejného zdravia a verejného zdravotníctva v súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a jeho vykonávacie predpisy, aproximačné nariadenia vlády;
- 18) prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť opatrenia v prevádzke tak, aby pracovníci boli exponovaní jednotlivým faktorom práce a pracovného prostredia v najnižšej možnej miere a aby prevádzka svojou hlavnou činnosťou a obsluhovanými činnosťami negatívne neovplyvňovala životné a pracovné prostredie a zdravie obyvateľov okolitej priemyselnej / obytnej časti mesta. V prípade predpokladaného dosiahnutia, resp. prekročenia najvyšších prípustných expozičných hodnôt v pracovnom ako aj v životnom prostredí škodlivými noxami prevádzkovateľ musí prediktívne zabezpečiť všetky nevyhnutné opatrenia vyplývajúce z platnej legislatívy tak, aby všetky potenciálne škodlivé faktory pracovného a životného prostredia boli znížené na najnižšiu možnú a dosiahnuteľnú úroveň;
- 19) v prípade zvýšenia hlukovej záťaže životného prostredia záujmového územia činnosťou súvisiacou s objektom „Hypermarket Martin“ prevádzkovateľ zabezpečí účinné opatrenia v takom rozsahu, aby expozícia obyvateľov a ich prostredia bola čo najnižšia a neprekročila prípustné hodnoty hluku pre deň, večer a noc ustanovené vykonávacím predpisom podľa § 62 písm. m) zákona č. 355/2007 Z.z..
- 20) rešpektovať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a súvisiacich vykonávacích predpisov - platnej legislatívy v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva;
- 21) rešpektovať, že navrhovaná činnosť sa dotýka ochrany záujmov podľa zákona č. 538/2005 Z.z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nakoľko sa navrhuje v ochrannom pásme II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Martine (vyhláška MZ SR č. 341/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov) a sú zakázané činnosti podľa bodu B. prílohy č. 5 vyhlášky MZ SR č. 341/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú ochranné

pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov v Martine a druhy zakázaných činností v ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov v Martine;

22) rešpektovať skutočnosť, že v ochrannom pásme II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov je zakázané vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnej liečivej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodných liečivých zdrojov v zmysle § 28 zákona č. 538/2005 Z. z.;

23) pri použití poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely treba dodržať podmienky ochrany poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov;

24) pri výsadbe používať len stanovištne pôvodné druhy, vegetačné úpravy zelených plôch konzultovať s orgánmi ochrany prírody a krajiny;

25) pri výstavbe a realizácii navrhovanej činnosti monitorovať a odstraňovať invázne druhy rastlín.

Odôvodnenie

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „OU MT-OSŽP“), na základe žiadosti navrhovateľa HERMÉS IP s.r.o., Tallerova 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 444 300, v zastúpení spoločnosťou ENVICONSULT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina, IČO: 31 604 528 (ďalej len „Navrhovateľ“), doručenej dňa 22.12.2022, začal správne konanie podľa § 18 ods. 2 písm. b) a podľa § 29 ods. 1 písm. a) zákona o posudzovaní vplyvov vo veci „Hypermarket Martin“.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie, podľa § 1 ods. 1 písm. c) a § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v spojení s § 3 písm. k) a § 56 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 správneho poriadku, upovedomil listom zo dňa 03.01.2023 podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku všetkých známych účastníkov konania, že dňom doručenia zámeru začalo podľa § 18 správneho poriadku správne konanie vo veci posudzovania vplyvov na životné prostredie.

OU MT-OSŽP dňa 03.01.2023 zverejnil zámer navrhovanej činnosti podľa § 23 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov a informáciu pre verejnosť podľa § 24 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov na webovom sídle MŽP SR: <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/hypermarket-martin>

a zároveň dňa 03.01.2023 na svojom webovom sídle, na úradnej tabuli a na Centrálnej úradnej elektronickej tabuli (CUET) a zároveň zaslal žiadosť o stanovisko k zámeru navrhovanej činnosti rezortnému orgánu (Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky), povolujuúcemu orgánu (mesto Martin; Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, ŠVS), dotknutému orgánu (Ministerstvo zdravotníctva SR, Inšpektorát kúpeľov a zriadiel; Žilinský samosprávny kraj; Dopravný úrad, Divízia civilného letectva, Bratislava; Krajský pamiatkový úrad Žilina; Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine; Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Martine; Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií; Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja; Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie; Okresný úrad Martin, odbor krízového riadenia; Okresný úrad Martin, pozemkový a lesný odbor) a dotknutej obci – mesto Martin.

Dotknuté mesto informovalo verejnosť v súlade s § 23 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov, čo následne preukázalo listom č. V-OdSaVS-34996/7506/2023 zo dňa 26.01.2023, že zámer navrhovanej činnosti a upovedomenie o začatí konania – Hypermarket Martin bol zverejnený na úradnej tabuli mesta Martin a centrálnej úradnej elektronickej tabuli v dňoch od 03.01.2023 do 24.01.2023.

Predložený zámer navrhovanej činnosti je svojimi parametrami zaradený podľa prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov:

- do kapitoly č. 9 Infraštruktúra, položka č. 16 Projekty rozvoja obcí vrátane b) statickej dopravy od 100 do 500 stojísk - zisťovacie konanie (časť B).

Navrhovaná činnosť je plánovaná v Žilinskom kraji, v okrese Martin, na parc. č. KN-C 2932/6, 2936/3, 2936/4, 2936/5, 2936/6, 2936/7, 2945/3, 2945/4, 2945/7, 2945/8, 2945/9, 2945/10, 2945/11, 2945/12, 2948/9, 2948/19,

2948/20, 2948/21, 2948/22, 2948/34, 2956/15, 2956/26, 2956/28, 2956/29, 4232/1, 2956/27, 2948/1; KN-E 2935/1, 2935/2, 2949, 2950, 2951, 2952, 2953, 2937/1 k.ú. Martin.

Zámer obsahuje jeden realizačný variant navrhovanej činnosti, nakoľko príslušný orgán na základe písomnej žiadosti navrhovateľa upustil podľa § 22 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov od požiadavky variantného riešenia zámeru rozhodnutím č. OU-MT-OSZP-2022/014962-No zo dňa 09. 11. 2022.

Základné údaje o navrhovanej činnosti

Účelom navrhovanej činnosti je výstavba hypermarketu, veľkokapacitnej predajne hlavne s predajom potravinárskeho tovaru a v menšej miere tovaru doplnkového ako je drogéria, textil, papier, potreby pre domácnosť s nevyhnutnou statickou dopravou.

Navrhovaný objekt je prízemná stavba, v časti dvojpodlažná, zastrešená plochými strechami. Zo severnej strany pozemku na výstavbu je ponechaná územná rezerva - koridor pre dopravné prepojenie východného mestského okruhu a cesty I/65 (Kollárova ul.) o šírke 14 m.

Peší prístup k objektu bude zabezpečený z jestvujúceho chodníka pozdĺž Kollárovej ulice navrhovaným chodníkom na pozemku vedeným k hlavnému vstupu.

V zmysle platnej STN 73 6110 je potrebných pre objekt 121 parkovacích miest, navrhovaných 226 parkovacích miest je zabezpečených na vlastnom pozemku so zakomponovaním vzrastlej zelene. Súčasťou riešenia sú sadové úpravy s výsadbou vzrastlej zelene.

Novostavba bude napojená na verejné inžinierske siete prípojkami vodovodu, kanalizácie, dažďovej kanalizácie, elektrického vedenia. Dopravné napojenie je riešené rozšírením jestvujúceho dopravného prístupu k objektu pekárne Dobrota z cesty I/65 - Kollárovej ulice.

V rámci areálu sa navrhujú ďalšie objekty s doplnkovou, alebo technickou funkciou súvisiacou s hlavným objektom:

- stánok rýchleho občerstvenia slúžiaci pre sezónny predaj občerstvenia, napojený na areálovú kanalizáciu, vetva potrubia bude realizovaná s prípravou pre lapač tukov;
- Nádrž SHZ – požiarne podzemná nádrž, v ktorej sa nachádza stála zásoba vody pre stabilné hasiace zariadenie.

Celkové bilancie navrhovanej stavby po úprave dispozície objektov navrhovanej činnosti tak, aby bol zásah do genofondovej lokality 135 Mestská hora vylúčený:

Plocha areálu: 24 395 m² (údaj v zámere 24 395 m²);
Zastavaná plocha: 5 011 m² (údaj v zámere 5 011 m²);
Úžitková plocha: 5010 m² (údaj v zámere 5 010 m²);
Predajná plocha: 3055 m² (údaj v zámere 3 055 m²);
Zelené plochy: 9 515 m² (údaj v zámere 8 949 m²);
Spevnené plochy: 9 869 m² (údaj v zámere 10 435 m²);
Počet zamestnancov: 60 osôb (údaj v zámere 60 osôb);
Počet parkovacích miest: 226 PM (údaj v zámere 228 PM).

Členenie výstavby na stavebné objekty bude nasledujúce:

- SO 001 Príprava územia a hrubé terénne úpravy;
- SO 101 Hlavný objekt – HYPERMARKET;
- SO 102 Nádrž SHZ, požiarne nádrž;
- SO 103 Reklamné pútače / Informačné zariadenia;
- SO 104 Stánok rýchleho občerstvenia
- SO 201 Areálové komunikácie, parkoviská a spevnené plochy;
- SO 202 Úprava existujúcej križovatky na ceste I/65;
- SO 206 Sadové úpravy;
- SO 302 Vodovodná prípojka + areálový vodovod;
- SO 402 Kanalizačná prípojka splašková + ČS a areálová kanalizácia;
- SO 403 Kanalizácia dažďová - čisté vody;
- SO 404 Kanalizácia areálová zaošľovaných vôd + ORL;
- SO 406 Retenčné nádrže;
- SO 602 Prípojka VN 22 kV;
- SO 604 Areálové NN rozvody;
- SO 606 Areálové vonkajšie osvetlenie;
- SO 609 Telekomunikačná prípojka;

- PS 01 Transformačná stanica TS;
- PS 02 Fotovoltika.

POŽIADAVKY NA VSTUPY:

Záber pôdy – časť plochy navrhovanej činnosti sa bude realizovať na ploche, zaradenej ako poľnohospodárska pôda v k.ú. Martin. Jedná sa o priamy záber plochy pre stavbu navrhovanej činnosti:

- 343 m² poľnohospodárskej pôdy zaradenej ako záhrada;
- 18 608 m² poľnohospodárskej pôdy zaradenej ako orná pôda;
- 858 m² poľnohospodárskej pôdy zaradenej ako trvalý trávny porast.

V súčasnosti je pozemok zatrávnený bez využívania na poľnohospodárske účely, udržiavaný bez náletov – dočasne využívaný na pastvu koní súkromnou osobou.

Nároky na zastavané územie – navrhovaná činnosť nemá nároky na zastavané územie, plocha je v súčasnosti voľná a nezastavaná. Z titulu výstavby veľkokapacitnej predajne s príslušnou infraštruktúrou dôjde k úprave križovatky s nutnosťou čiastočnej asanácie existujúcej infraštruktúry v mieste napojenia novej konštrukcie vozovky na existujúcu konštrukciu vozovky.

Spotreba vody – špecifická potreba vody pre navrhovanú prevádzku je stanovená podľa vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na 7500 l/deň a ročná potreba vody 2700 m³/rok.

Ostatné surovinové a energetické zdroje – predpokladaná potreba elektrickej energie:

- SO 101 Hypermarket Ps = 470 kW;
- Trafostanica – odberateľská 630 kVA;
- Náhradný zdroj elektrickej energie Dieselaagregát 270 kVA.

Kompenzáciu energetickej náročnosti navrhovanej činnosti predstavuje návrh umiestnenia fotovoltických panelov na streche stavebného objektu s výkonom FV 250 kWp približne na 1 200 m² plochy strechy.

Objekt bude vykurovaný zdrojom tepla tepelným čerpadlom vzduch/voda s výkonom 127,3 kW. Ako dodatočný zdroj tepla bude slúžiť elektrokotol s výkonom 48 kW. Ďalej bude využité aj odpadové teplo z potravinového chladenia.

Dopravná a iná infraštruktúra - dopravné napojenie navrhovanej činnosti bude riešené napojením na cestu I/65, kde bude vykonaná úprava križovatky na ulici Kollárova v Martine, ktorá je súčasťou prietahu cesty I. triedy zastavaným územím v jeho južnej časti. V súčasnom stave sa jedná o stykovú križovatku. Križovatka umožňuje dopravné napojenie územia s výrobo-Prevádzkovými areálmi a v zmysle platného aktuálneho územného plánu napája aj rozvojové územie – predmetnú disponibilnú plochu občianskej vybavenosti, na ktorej sa nachádza navrhovaný objekt hypermarketu s areálovými komunikáciami, parkoviskom, zásobovacím dvorom a spevnenými plochami. Potreba parkovacích miest bola určená v súlade s normou STN 73 6110, podľa ktorej je potrebné vybudovať 121 parkovacích miest k objektu Hypermarket Martin. Po úprave dispozičného riešenia navrhovanej stavby, aby nezasahovala do genofondovej lokality 135 Mestská Hora, celkový počet parkovacích miest bude 226.

Nároky na pracovné sily – stavbu veľkokapacitnej predajne bude realizovať vybraný dodávateľ, disponujúci potrebnou kapacitou zamestnancov v požadovanej profesijnej skladbe. Za súčasného stavu poznania nie je možné odhadnúť počet zamestnancov pracujúcich na stavbe. Počas prevádzky je odhadovaný počet zamestnancov spolu 30 na jednej zmene, počet vytvorených pracovných miest je pre 60 zamestnancov.

ÚDAJE O VÝSTUPOCH

ZDROJE ZNEČISTENIA OVZDUŠIA

Vplyvy počas výstavby – počas výstavby bude dočasne ovplyvnená kvalita ovzdušia stavebnými mechanizmami a motorovými vozidlami jednak výfukovými plynmi zo spaľovania motorovej nafty, emisiami prepravovanej zeminy a tiež emisiami prachu pohybom vozidiel po komunikáciách. Tieto vplyvy sa budú eliminovať používaním vozidiel a motorov v dobrom technickom stave a s pravidelnými emisnými kontrolami.

Počas prevádzky - bude zdrojom znečisťovania ovzdušia dopravná intenzita súvisiaca s prevádzkou navrhovanej činnosti.

ODPADOVÉ VODY

Počas prevádzky navrhovanej činnosti budú vznikať splaškové odpadové vody a vody z povrchového odtoku. Vody z povrchového odtoku zo spevnených plôch a striech budú po prečistení odvedené do vsaku. Vody budú aj čiastočne odvedené povrchom do terénnej retencie – dažďovej záhrady, ktorá bude mať zabezpečenú dostatočnú schopnosť infiltrácie povrchových vôd do priepustných vrstiev podložia.

Výpočet množstva dažďových, zrážkových odpadových vôd bol vykonaný podľa STN 756101, predpokladané množstvo odpadových dažďových vôd spolu je 262,1 l/s.

ODPADY

Pri výstavbe posudzovanej činnosti vzniknú odpady z asanovanej infraštruktúry. Zemina z výkopov bude použitá na spätný zásyp, nie obsyp, resp. bude odvezená na skládku. Ornica bude primárne použitá na zelené plochy v rámci projektu, resp. odvezená na depóniu pre ďalšie použitie v zmysle platnej legislatívy. Počas prevádzky Hypermarketu budú vznikať odpady pozostávajúce zo zvyškov potravinárskeho tovaru, komunálny odpad, odpad z drevených obalov, papierových obalov, z obalov PVC, zvyšky ropných látok v odlučovači.

V zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, vzniknú počas výstavby a prevádzky druhy odpadov, zaradené do kategórie ostatných (O) a nebezpečných odpadov (N).

Nakladanie s odpadmi bude v súlade s povinnosťami zákona o odpadoch č. 79/2015 Z.z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov a príslušných vyhlášok Ministerstva životného prostredia SR. Odpad z upratovania a komunálny odpad bude zhromažďovaný v uzavretých kontajneroch a zneškodňovaný v súlade s platným VZN mesta Martin. Odpad z prevádzky bude triedený a skladovaný v kontajneroch, nachádzajúcich sa v zásobovacej časti objektu pri rampe. Prípadný mäsiarsky odpad a zvyšky potravín sa budú uskladiť v separátnej chladiarni a chladiarenskom priestore a následne budú vrátené dodávateľovi. Vonku tak nezostane žiadny odpad, ktorý by mohol zapáchať a znehodnocovať prostredie. Odpady budú likvidované v rámci zmluvného servisu tohto zariadenia špecializovanou miestnou firmou.

HLUK A VIBRÁCIE

Počas stavebných prác sa predpokladá zvýšená hladina hluku v dôsledku stavebných prác a pohybu stavebných strojov a mechanizmov. Zvýšená hluková záťaž bude viazaná iba na dennú dobu a dobu výstavby. V súvislosti s prevádzkou zdrojmi hluku bude doprava a vzduchotechnika ako technologický zdroj hluku.

ZDROJE ŽIARENIA, TEPLA A ZÁPACHU

Charakter navrhovanej činnosti nepredstavuje zdroj žiarenia a zápachu do vonkajšieho prostredia. Určitý zdroj zápachu môže predstavovať produkcia komunálneho odpadu. S odpadom však musí byť zachádzané podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a platného VZN mesta Martin, čím sa predchádza zápachu z tohto zdroja. Nepriamym zdrojom tepla (akumulované slnečné žiarenie) bude umelý povrch bez vegetačnej pokrývky (strechy, odstavné plochy, komunikácie).

INÉ OČAKÁVANÉ VPLYVY, VYVOLANÉ INVESTÍCIE

V rámci predprojektovej prípravy sú všetky známe investície zahrnuté a popísané v predloženom zámere navrhovanej činnosti a budú podrobne riešené v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie. Podmieňujúcim predpokladom pre realizáciu navrhovanej činnosti je úprava existujúcej križovatky na ceste I/65 a prekládka časti 22 kV VN prípojky.

OU MT-OSŽP, na základe zámeru a stanovísk k nemu predložených a podľa kritérií pre zisťovacie konanie podľa § 29 a uvedených v prílohe č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov, identifikoval nasledovné vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia:

VPLYV NA OBYVATELSTVO

Vplyvy počas výstavby - v období stavebných prác budú predstavovať predovšetkým zvýšenú hlukovú záťaž a prašnosť. V tejto etape môžu byť nasadené mechanizmy typu vyrovnávač, nákladné automobily, nakladače a pod., ktoré dosahujú hluk od 83 -90 dB(A). Hluk v okolí zemných strojov v činnosti dosahuje pomerne vysoké hladiny. Hluk má výrazne premenný, alebo až prerušovaný charakter. Závisí to od druhu vykonávanej operácie a od bezprostrednej práve realizovanej technológie. Hluk zo základných zemných prác stavby objektov je prirodzene hluk dočasný, časovo obmedzený na dobu výstavby, ktorý v prípade posudzovanej stavby predstavuje niekoľko mesiacov. Počas výstavby navrhovanej činnosti je potrebné prijať také opatrenia a technologické postupy, aby boli tieto vplyvy v čo najväčšej možnej miere minimalizované. Na základe platnej legislatívy je nutné dodržať najvyššie prípustné

limity hluku v pracovných dňoch od 07:00 do 21:00 hod. a v sobotu od 08:00 do 13:00 hod. Vplyvy na ovzdušie počas výstavby sa budú eliminovať používaním vozidiel v dobrom technickom stave, obmedzeným používaním cementu a ďalších práškových zmesí, dovozom betónu domiešavačmi z externých veľkokapacitných výrobných jednotiek. Imisie z pohybu dopravných prostriedkov sa budú obmedzovať čistením kolies vozidiel od nánosov blata a čistením prístupovej komunikácie. Dočasný hluk v etape výstavby je možné znížiť najnovšími technológiami, novými strojmi a zariadeniami s dobrým technickým stavom a tiež nespúšťaním viacerých hlučných strojov súčasne.

Vplyvy počas prevádzky - obyvatelia najbližšej obytnej zástavby budú ovplyvnení hlavne hlukom a emisiami z dopravy. Z hľadiska hlučnosti a emisií z dopravy bude mať navrhovaná činnosť vplyv najmä počas prevádzky počas otváracích hodín hypermarketu. V čase po ukončení otváraciej doby a v dňoch pracovného pokoja sa tieto vplyvy nebudú prejavovať.

Vplyv hluku z navrhovanej činnosti na vonkajšie prostredie bol vyhodnotený v Hlukovej štúdii, Protokol: Si_007_2022/N (VibroAkustika, s.r.o., 04/2022), ktorá je uvedená v prílohe 2 k zámeru. Na základe vykonanej predikcie akustických pomerov v záujmovom území od emisií hluku z mobilných a stacionárnych zdrojov pozemnej cestnej dopravy, ktoré súvisia iba od činnosti projektu „HYPERMARKET MARTIN“, pre denný, večerný a nočný čas bolo v hlukovej štúdii konštatované, že podľa limitov prípustných hodnôt (PH) hluku z iných zdrojov pre kategóriu územia III. vo vonkajšom prostredí obytných budov, vo všetkých výpočtových bodoch V1-V13 nebudú prekročené prípustné hodnoty pre denný, večerný a nočný čas.

Podľa rozptylovej štúdie, ktorá je súčasťou predloženého zámeru „Rozptylová štúdia pre účely posúdenia vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z.“ vypracovaná zhotoviteľom ENVICONSULT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina, s dátumom 19.09.2022, bolo posúdenie vplyvu zdroja znečisťovania ovzdušia - dopravy súvisiacej s prevádzkou hypermarketu na ul. Kollárova v Martine. Na základe výsledkov rozptylovej štúdie možno konštatovať, že doprava súvisiaca s prevádzkou navrhovaného hypermarketu nezaťažuje nadmerne ovzdušie v okolí a nebude predstavovať zdravotné riziko pre okolité obyvateľstvo. Predmet posudzovania spĺňa požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené právnymi predpismi vo veciach ochrany ovzdušia.

Navrhovaný objekt nákupného zariadenia nespôsobí v žiadnom z okolitých existujúcich objektov v lokalite neprípustný pokles dennej osvetlenosti, ani skrátenie doby preslnenia pod časovú hranicu.

Prevádzkou navrhovanej činnosti nebudú vznikať látky, ktoré by mohli ohroziť zdravie obyvateľstva.

RÚVZ so sídlom v Martine z hľadiska primárnej ochrany a podpory zdravia obyvateľstva na úseku verejného zdravotníctva s predloženým zámerom súhlasí a určil podmienky, ktoré je potrebné rešpektovať v povolení procese a ktoré sú súčasťou výrokovvej časti rozhodnutia.

Navrhovaná činnosť za splnenia navrhovaných opatrení a legislatívnych požiadaviek nebude predstavovať zvýšenie zdravotných rizík ani ohrozovať verejné zdravie okolitého obyvateľstva.

Vplyvy na reliéfne a horninové prostredie

Pri realizácii stavby budú vykonané nevyhnutné zemné práce v súvislosti s prípravou územia a výstavbou navrhovaného stavebného objektu. Vzhľadom na ich rozsah a umiestnenie navrhovanej činnosti v lokalitách, ktoré nie sú ohrozené zosuvmi, bude tento vplyv málo významný. Pri vykonávaní zemných prác je potrebné dodržiavať všetky ustanovenia „STN 73 3050 - Zemné práce“. Z hľadiska vplyvu na horninové prostredie je počas stavebných prác potenciálne riziko havarijného úniku ropných látok a následná kontaminácia horninového prostredia a pôdy, ktoré je možno eliminovať protihavarijnými opatreniami – dobrý prevádzkový stav mechanizmov, vybavenie havarijnými pomôckami, oboznámenie zamestnancov dodávateľa stavby s postupom na odstránenie následkov úniku znečisťujúcich látok. Predpokladaný rozsah havarijného úniku sa uplatňuje predovšetkým na lokalitu výstavby a z hľadiska časového pôsobenia je to vplyv krátkodobý (niekoľko mesiacov). Počas prevádzky nie je predpoklad vplyvu na horninové prostredie a pôdu. Obdobne sa uplatňuje riziko havarijného úniku ropných látok.

Vplyv na povrchovú vodu

Posudzované lokality nie sú v kontakte so žiadnymi vodnými tokmi alebo vodnými plochami, ktoré by mohli byť kvalitatívne ovplyvnené realizáciou zámeru.

Vplyv na podzemnú vodu

Počas výstavby ohrozenie kvality podzemných vôd predstavuje havarijný únik ropných látok zo stavebných a dopravných mechanizmov, ktoré je možné eliminovať protihavarijnými opatreniami – dobrý prevádzkový stav mechanizmov, vybavenie havarijnými pomôckami, oboznámenie zamestnancov dodávateľa stavby s postupom

na odstránenie následkov úniku znečisťujúcich látok. Pri dodržaní jednotlivých opatrení sa eliminuje vplyv na podzemnú vodu počas výstavby navrhovanej činnosti.

Počas prevádzky bude nakladanie s odpadovými vodami organizované tak, aby nedošlo k ohrozeniu podzemných vôd – manipulácia s odpadmi a odpadovými vodami bude v technicky zabezpečených objektoch. Vody z povrchového odtoku (dažďová voda) budú čiastočne zadržované, dažďové vody z komunikácie a parkoviska budú čistené. Týmto riešením sa neovplyvní kvalita podzemných vôd a dažďové vody budú vsakovať tam, kde spadnú, čo bude priaznivo vplývať na vodnú bilanciu daného územia.

Objekt bude napojený na verejný vodovod. Splaškové odpadové vody z objektu budú odkanalizované do verejnej kanalizácie v Kollárovej ulici kanalizačnou prípojkou. Tukom znečistené odpadové vody budú napojené na areálovú kanalizáciu cez lapač tukov s max. prietokom do 3 l/s. Dažďová voda zo strechy, komunikácií, spevnených plôch a parkovísk bude odvádzaná do vsaku s retenciou – dažďovou záhradou. Takéto riešenie umožní aj odparovanie kumulovanej zrážkovej vody a zlepšenie mikroklimy v lokalite. Parkovisko, manipulačná plocha zásobovania bude odvádzaná zaolejovanou kanalizáciou, na ktorej bude odlučovač ropných látok (ORL) s výstupnou hodnotou v ukazovateli NEL menej ako 0,1 mg/l pred zaústením do vsaku.

Minerálne a termálne vody

Zájumové územie sa nachádza v ochrannom pásme II. stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Martine, ktoré bolo vyhlásené vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 341/2010 Z.z. Pri rešpektovaní podmienok stanovených Ministerstvom zdravotníctva, Inšpektorátom kúpeľov a žriediel, vplyv na minerálne a termálne vody bude minimálny.

Vodohospodársky chránené územia

Posudzované územie nie je súčasťou žiadneho vodohospodársky chráneného územia alebo ochranného pásma vodárenského zdroja. Na ploche riešeného územia ani v jeho blízkom okolí sa nenachádzajú vodné zdroje využívané na zásobovanie vodou okolitého obyvateľstva.

Vplyv na ovzdušie

Vplyvy počas výstavby budú časovo obmedzené a budú spojené predovšetkým so zvýšeným pohybom nákladných automobilov a stavebných mechanizmov. Sprievodným javom stavebnej činnosti môže byť zvýšená prašnosť a tvorba emisií. Táto sa bude prejavovať jednak v samotnom mieste výstavby a jednak na prístupových komunikáciách. Vplyvy na ovzdušie sa budú eliminovať používaním vozidiel v dobrom technickom stave, obmedzeným používaním cementu a ďalších práškových zmesí, dovozom betónu domiešavačmi z externých veľkokapacitných výrobných jednotiek. Imisie z pohybu dopravných prostriedkov sa budú obmedzovať čistením kolies vozidiel od nánosov blata a čistením prístupovej komunikácie.

Vplyvy počas užívania - navrhovanou činnosťou nevznikne nový zdroj znečisťovania ovzdušia.

Uvedením stavby HYPERMARKET Martin do prevádzky bude dochádzať k vplyvu na kvalitu ovzdušia z nárastu emisií z mobilných zdrojov - dopravy.

Podľa výsledkov Rozptylovej štúdie (Príloha č. 3 predloženého zámeru) zhodnotenie príspevkov vypočítaných koncentrácií znečisťujúcich látok z dopravy v okolí navrhovanej činnosti je skonštatované, že príspevok zvýšenia imisnej záťaže z titulu zvýšenia dopravy v súvislosti s navrhovanou činnosťou na príľahlej cestnej sieti možno klasifikovať ako mierny. Priemerná ročná koncentrácia znečisťujúcich látok NO_x, PM₁₀ a PM_{2,5} neprekračujú limitné hodnoty, ktoré sú stanovené vyhláškou MŽP SR č. 244/2016 Z.z. o kvalite ovzdušia.

Vplyv na pôdu

Podľa druhov pozemkov, na ktorých sa má navrhovaná činnosť realizovať, je časť pozemkov poľnohospodárskou pôdou a bude potrebné ich administratívne vyňatie. Pozemky sa nachádzajú v intraviláne mesta a dlhodobo nie sú využívané na poľnohospodárske účely. Pri nakladaní s pôdou bude nevyhnutné dodržiavať všetky záväzné opatrenia vyplývajúce zo zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na základe doručeného stanoviska od Okresného úradu Martin, pozemkového a lesného odboru navrhovaná činnosť je v súlade so schváleným Územným plánom sídelného útvaru Martin, v rámci ktorého na danú lokalitu udelil súhlas k použitiu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely Okresný úrad Martin, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva dňa 02.09.1999 pod č. OPPLH-C-99/01052-Š (občianska vybavenosť), v časti všeobecne záväzných nariadení mesta Martin pozemky sa nachádzajú v urbanistickom okrsku č. 13.

Vplyv na flóru a faunu

V súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti bude potrebné vykonať na dotknutom území záber existujúcej zelene, ktorá je tvorená prevažne trávnatým porastom a nesúvislou náletovou zeleňou. Súčasťou projektu navrhovanej činnosti bude plánovaná plocha zelene v súlade s regulatívmi územného plánu mesta zahrnutá v časti sadových úprav, ktorá čiastočne nahradí záber zelene.

Vplyv na chránené územia

Pri realizácii navrhovanej činnosti bude minimálny, nakoľko v priamo riešenom území sa nenachádzajú žiadne chránené územia národnej siete chránených území a ich ochranné pásma, chránené územia európskej siete chránených území Natura 2000, chránené stromy ani ramsarské lokality. Územie, v ktorom sa činnosť navrhuje, sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nachádza v I. stupni ochrany.

Vplyv na územný systém ekologickej stability - podľa Aktualizácie prvkov regionálneho ÚSES okresu Martin (SAŽP, 2012) sa v riešenom území nachádza 1 prvok ÚSES: GL135 Mestská Hora, kde je zaznamenaný výskyt xerothermných tráv na riečnej terase. V predložennom zámere bolo uvádzané, že navrhovaná činnosť zasahuje do uvedenej genofondovej lokality len okrajovo. Na základe doručených stanovísk navrhovateľ upravil umiestnenie dispozičného riešenia stavby navrhovanej činnosti tak, že nebude zasahovať do genofondovej lokality 135 Mestská Hora. Pozdĺž genofondovej lokality sa nebude realizovať žiadna stavebná činnosť. Medzi riešeným objektom a genofondovou lokalitou bude navrhnutá dažďová záhrada a zeleň. Z dôvodu potenciálneho výskytu ohrozených druhov rastlín je potrebné dodržiavať pri povoľovaní stavieb platnú legislatívu v oblasti ochrany prírody a krajiny. Zásobovanie bude riešené v juhovýchodnej časti objektu.

Vplyv na krajinu a scenériu

Realizácia navrhovanej činnosti bude mať lokálny vplyv na vzhľad daného územia. Voľná, prevažne trávnatá plocha v intraviláne mesta medzi priemyselnými areálmi, dopravnou infraštruktúrou sa transformuje na plochu pre umiestnenie hypermarketu s príslušnou infraštruktúrou a sadovými úpravami. Územie funkčne nadväzuje na existujúcu zástavbu, čo dáva predpoklad pre vhodné zapojenie do urbanistickej štruktúry obce.

Vplyv na dopravu

Navrhovaná činnosť ovplyvní lokálne intenzitu dopravy na ceste I/65 ul. Kollárova Martin, dopravná intenzita neprekročí jej kapacitu. K zámeru bolo doručené stanovisko od Okresného úradu Žilina, odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií, ktorý nemal zásadné pripomienky k predloženému zámeru. Cestný orgán bude mať v územnom konaní postavenie dotknutého orgánu, kde si bude uplatňovať svoju pôsobnosť pri ochrane pozemnej komunikácie záväzným stanoviskom, preto z uvedených dôvodov bude nevyhnutné predložiť súhlasné stanovisko správcu cesty I. triedy, tzn. SSC Bratislava a záväzné stanovisko OR PZ, ODI Martin.

Vplyvy na miestnu klímu

Po výstavbe hypermarketu sa zvýši teplota povrchu v lokalite, hlavne v juhovýchodnej časti riešeného územia, kde je plánovaná výstavba objektu haly. Rozdiel teploty povrchu tejto časti oproti súčasnosti môže byť aj viac ako 5 °C, preto je potrebné aspoň čiastočne kompenzovať zvýšenie teploty výsadbou hlavne stromovej a kríkovej vegetácie v riešenom území a vytvoriť alebo ponechať aj širšie nezastavané plochy s vegetáciou. V rámci zelenej plochy sa navrhuje dažďová záhrada, ktorá spolu s vhodnou výsadbou zabezpečí jednak filtráciu vody koreňovým systémom rastlín, ako aj pomalé odparovanie kumulovanej vody. Nárast teploty by mal v riešenom území byť čiastočne znížený zelenými plochami, ktoré predstavujú spolu celkovú rozlohu 9 515 m².

Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice - výstavba a realizácia navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice.

Posúdenie súladu činnosti s územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentami
Lokalizácia navrhovanej činnosti je podľa platného „Územného plánu sídelného útvaru mesta Martin“ (ÚPN-SÚ Martin) v znení všetkých jeho zmien a doplnkov č. 1-7, na pozemkoch, ktoré sa nachádzajú v urbanistickom okrsku č. 13, v území s určujúcou funkciou VH - plochy navrhovanej vybavenosti. Umiestnenie navrhovanej činnosti je v súlade s platným ÚPN-SÚ Martin. Pri projektovej príprave je potrebné rešpektovať záväzné regulatívy, všeobecné zásady pre zeleň, zásady z hľadiska technickej infraštruktúry:

- ponechať priestor pre dopravné prepojenie Východného mestského okruhu a cesty I/65;

- parkovacie plochy riešiť so zakomponovaním zelene v pomere 1 ks listnatého stromu na 4 parkovacie miesta.

Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov na životné prostredie

Predložený zámer obsahuje návrh zmiernujúcich opatrení, ktoré eliminujú potenciálne riziká vyplývajúce z navrhovanej činnosti, ktoré sú stanovené v príslušných platných právnych predpisoch a ktorými je navrhovateľ viazaný pri výstavbe. Navrhované opatrenia sa budú uplatňovať pri spracovaní technického riešenia a budú zahrnuté do projektovej dokumentácie. Väčšina technických opatrení má charakter štandardných postupov, ktoré vyplývajú z potrieb zosúladienia danej činnosti s platnou legislatívou.

Príslušnému orgánu zaslali podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov svoje písomné stanoviská k predmetnému oznámeniu o zámere navrhovanej činnosti tieto subjekty (stanoviská uvádzame v skrátenej forme):

1. Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie

- úsek štátnej vodnej správy listom č. OU-MT-OSZP-2023/3657-Rj zo dňa 09.01.2023, doručeným 09.01.2023 – nepožaduje ďalej posudzovať predložený zámer navrhovanej činnosti za nasledovných podmienok:

- nakoľko riešená lokalita sa nachádza v II. stupni ochranného pásma prírodných minerálnych zdrojov v Martine (FATRA), je nutné rešpektovať vyhlášku MZ SR č. 341/2010 Z.z. v platnom znení a z nej vyplývajúce obmedzenia, taktiež rešpektovať stanovisko Ministerstva zdravotníctva SR, IKAŽ, Bratislava, ako dotknutého orgánu;

- vypracovať hydrogeologický posudok oprávnenou osobou, v ktorom bude zhodnotené v zmysle § 37 vodného zákona, či vody z povrchového odtoku zo strechy objektu, spevnených plôch, komunikácií a parkovísk je možné v príslušnej oblasti odvieť do podzemných vôd (vsaku) a za akých podmienok;

- žiada prednostne odvádzať vody z povrchového odtoku v dotknutom území, pokiaľ to umožnia hydrogeologické pomery, do vsaku a v prípade potreby ich prečistiť na čistiacech zariadeniach, za rešpektovania podmienok zo súhlasného stanoviska správcu povodia SVP, š.p., OZ Ružomberok k navrhnutému riešeniu;

- riešená lokalita bude zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu a splaškové odpadové vody z uvedenej lokality budú odvedené verejnou kanalizáciou na ČOV vo Vrútkach;

- v riešenom území rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov;

- zabezpečiť všestrannú ochranu povrchových a podzemných vôd a vytvoriť podmienky pre trvalo udržateľné využívanie vodných zdrojov;

- zabezpečiť skladovanie odpadov tak, aby nedochádzalo k ohrozeniu povrchových a podzemných vôd;

- doložiť súhlasné stanovisko vlastníka a správcu verejného vodovodu a verejnej kanalizácie (Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s., Martin) k napojeniu sa na ich sieť;

- nakoľko v zámere sa spomínajú, ako alternatíva vykurovania, aj tepelné čerpadlá (TČ), ale len typ „vzduch-voda“, upozorňujeme, že nebude možná zmena typu TČ na „voda/voda“, nakoľko nebol doložený podrobný hydrogeologický prieskum spracovaný odborne spôsobilou osobou, uvedenou v registri MŽP SR. Taktiež nebolo doložené rozhodnutie MŽP SR o schválení záverečnej správy s výpočtom množstiev podzemnej vody pre tepelné čerpadlá typ voda-voda;

Výjadrenie Navrhovateľa: Podmienky budú zohľadnené v projektovej príprave a v následnom povolení na prevádzku v zmysle požiadaviek stavebného zákona a v zmysle požiadaviek zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách.

Výjadrenie OU MT-OSŽP: Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a podmienky z neho vyplývajúce sú premietnuté do výroku tohto rozhodnutia. Dané podmienky je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní projektovej dokumentácie pre ďalšie stupne konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. Dotknutý orgán nepožaduje posudzovanie zámeru v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

- úsek štátnej správy odpadového hospodárstva listom č. OU-MT-OSZP-2023/003592-La zo dňa 04.01.2023, doručeným 05.01.2023 – nepožaduje, aby predložený zámer navrhovanej činnosti bol ďalej posudzovaný podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

- úsek štátnej správy ochrany ovzdušia listom č. OU-MT-OSZP-2023/004491-No zo dňa 18.01.2023, doručeným 18.01.2023 – nepožaduje, aby predložený zámer navrhovanej činnosti bol ďalej posudzovaný podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Výjadrenie OU MT-OSŽP: Správny orgán vyhodnotil stanoviská dotknutých orgánov ako stanoviská bez pripomienok. Dotknuté orgány nepožadujú vo svojich stanoviskách ďalšie posudzovanie zámeru v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

2. Okresný úrad Martin, pozemkový a lesný odbor listom č. OU-MT-PLO1-2023/003612-MEC zo dňa 05.01.2023, doručeným 09.01.2023 – zaslal nasledujúce stanovisko:

navrhovaná činnosť je v súlade so schváleným Územným plánom sídelného útvaru Martin, v rámci ktorého na danú lokalitu udelil súhlas k použitiu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely Okresný úrad Martin, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva dňa 02.09.1999 pod č. OPPLH-C-99/01052-Š (občianska vybavenosť), v časti všeobecne záväzných nariadení mesta Martin pozemky sa nachádzajú v urbanistickom okrsku č. 13.

Pri použití poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely treba dodržať podmienky ochrany poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Na základe uvedených skutočností nemá pripomienky k zámeru navrhovanej činnosti a pripravovaný zámer nepožaduje posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov, nakoľko nové zábery poľnohospodárskej pôdy rešpektujú regulatívy platného územného plánu mesta.

Vyjadrenie OU MT-OSŽP: Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a podmienku z neho vyplývajúcu premietol do výroku tohto rozhodnutia. Danú podmienku je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní projektovej dokumentácie pre ďalšie stupne konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. Dotknutý orgán nepožaduje posudzovanie zámeru v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

3. Okresný úrad Martin, odbor krízového riadenia listom č. OU-MT-OKR-2023/2178-004 zo dňa 12.01.2023, doručeným 12.01.2023 - navrhovaná činnosť nemá negatívny vplyv na zabezpečovanie úloh civilnej ochrany, preto uvedený dokument dotknutý orgán nepožaduje ďalej posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie OU MT-OSŽP: Správny orgán vyhodnotil stanovisko dotknutého orgánu ako stanovisko bez pripomienok a bez potreby posudzovania navrhovanej činnosti v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

4. Dopravný úrad, Referát ochranných pásiem, Letisko M.R. Štefánika, Bratislava listom č. 06422/2023/ROP-002/195 zo dňa 20.01.2023, doručeným 30.01.2023 - skonštatoval, že predložený zámer, s navrhovanou výškou stavieb 22,0 m od úrovne terénu, rešpektuje výškové obmedzenie OP letiska. Z pohľadu Dopravného úradu neexistujú vplyvy, ktoré by mali byť v rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti posúdené podrobnejšie, teda také, ktoré by mali byť posudzované podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie OU MT-OSŽP: Správny orgán vyhodnotil stanovisko ako stanovisko bez pripomienok a bez potreby posudzovania navrhovanej činnosti v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

5. Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií – listom č. OU-ZA-OCDPK-2023/009848/2/BIL zo dňa 04.01.2023, doručeným dňa 05.01.2023 – nemá zásadné pripomienky k predloženému zámeru. Z hľadiska ich sledovaných záujmov cesty I/65 však uvádza, že v zmysle ustanovení §-u 3a cestného zákona o pripojení pozemnej komunikácie na cestu I. triedy rozhoduje s ohľadom na ochranu dotknutej pozemnej komunikácie a na bezpečnosť premávky na nej príslušný cestný správny orgán, ktorým je v danom prípade tunajší úrad. Ak toto konanie súvisí s umiestnením stavby alebo využitím územia, o ktorom rozhoduje stavebný úrad v územnom konaní, je toto konanie súčasťou územného konania. Cestný správny orgán má v územnom konaní postavenie dotknutého orgánu, ktorý v ňom uplatňuje svoju pôsobnosť pri ochrane pozemnej komunikácie záväzným stanoviskom. Z uvedených dôvodov bude k jeho vydaniu nevyhnutné predložiť súhlasné stanovisko správcu cesty I. triedy, tzn. SSC Bratislava a záväzné stanovisko OR PZ, ODI Martin.

Z pohľadu ich sledovaných záujmov však nepovažuje za nevyhnutné posudzovať predmetný zámer podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie Navrhovateľa: Podmienky budú zohľadnené v projektovej príprave a v následnom povoľovacom procese.

Vyjadrenie OU MT-OSŽP: Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a podmienky z neho vyplývajúce sú premietnuté do výroku tohto rozhodnutia. Dané podmienky je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní projektovej dokumentácie pre ďalšie stupne konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. Dotknutý orgán nepožaduje posudzovanie zámeru v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

6. Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja – listom č. OU-ZA-OSZP1-2023/010519-002/Buk zo dňa 21.02.2023, doručeným dňa 27.02.2023 - vydal nasledujúce záväzné stanovisko:

činnosť je navrhovaná v krajine, kde v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí 1. stupeň územnej ochrany (všeobecná ochrana). Zasahuje do neho prvok R - ÚSES okresu Martin – GL 135 Mestská hora s výskytom xerothermných tráv na riečnej terase. Väčšinu územia tvorí existujúca zeleň, ktorá je tvorená prevažne trávnatým porastom a nesúvislou náletovou zeleňou. Pod genofondovou lokalitou sa

nachádza menšia vodná plocha s charakterom mokrade. Okresný úrad Žilina nahliadol do navrhovanej činnosti a v súlade s odborným stanoviskom Správy NP Veľká Fatra č. NP VF 48-001/2023 zo dňa 15.02.2023 požaduje, aby do navrhovanej činnosti boli doplnené nasledujúce podmienky:

- doplniť vplyvy na genofondovú lokalitu GL 135 Mestská hora, či už počas výstavby alebo prevádzky predajne hypermarketu;
- požaduje, aby navrhovaná činnosť nezasahovala do GL 135 Mestská hora, a taktiež aby nezasahovala do vodnej plochy uvedenej vyššie.

Okresný úrad Žilina na základe predloženého zámeru a stanoviska Správy NP Veľká Fatra č. NP VF 48-001/2023 zo dňa 15.02.2023 a po zapracovaní vyššie uvedených podmienok nepožaduje ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie Navrhovateľa: Vplyvy na genofondovú lokalitu GL 135 - počas výstavby sa budú uplatňovať vplyvy zvýšenej hlučnosti, prášnosti a emisií stavebných a dopravných mechanizmov. Tieto vplyvy budú dočasné a budú intenzívne pôsobiť len v lokalite priamo dotknutej výstavbou. Nakoľko dispozícia navrhovanej činnosti bola upravená tak, aby sa nezasahovalo do územia genofondovej lokality (viď priložené situácie), vplyv na genofondovú lokalitu bude nevýznamný.

Počas prevádzky sa budú uplatňovať vplyvy hluku z dopravy a emisií z dopravy. Z hľadiska vplyvu hluku bude teoretický prírastok od posudzovanej činnosti k existujúcemu stavu menej ako 0,1 dB - stav posúdený hlukovou štúdiou pred zmenou dispozície, pričom z hľadiska šírenia hluku z dopravy a príslušom parkovisku na ceste I/65 bude stavebný objekt hypermarketu tvoriť akustický tieň. Vplyv na genofondovú lokalitu s charakteristikou biotopu ako komplexu biotopov suchomilných a mezofilných lúk, pasienkov a krovín bude environmentálne akceptovateľný. Z hľadiska emisií z dopravy bude možno klasifikovať príspevok zvýšenia imisnej záťaže z titulu zvýšenia dopravy v súvislosti s navrhovanou činnosťou na príľahlej cestnej sieti ako mierny, maximálne hodnoty príspevkov znečistenia boli vypočítané pre lokality v bezprostrednom okolí komunikácie, na území genofondovej lokality už dosahujú minimálne príspevky, ktoré sú hlboko pod ustanovenou limitnou hodnotou/kritickou úrovňou znečistenia ovzdušia na ochranu vegetácie.

Pre NO₂ je na území genofondovej lokality vypočítaná priemerná ročná koncentrácia cca 2µg/m³, čo zodpovedá cca 6,7% kritickej úrovne znečistenia ovzdušia na ochranu vegetácie (30µg/m³).

Z hľadiska vplyvu na vodnú bilanciu bude vplyv navrhovanej činnosti oproti súčasnemu stavu bez výraznej zmeny, nakoľko je navrhované odvedenie vôd z povrchového odtoku do vsaku. V priestore medzi objektom hypermarketu a genofondovou lokalitou je navrhnutá dažďová záhrada a zeleň.

Pri projektovej príprave tohto zámeru navrhovanej činnosti sa navrhli opatrenia, ktoré významne zmierňujú príspevok k riziku zvýšenia teploty povrchu - sadové úpravy s výsadbou stromovej a kríkovej zelene, dažďová záhrada a relatívne vysoký podiel zelených plôch.

Po úprave projektu pre územné rozhodnutie, v ktorom sa vylúčil zásah do územia genofondovej lokality, bude vplyv na stav populácií rastlín, živočíchov a ich biotopov genofondovej lokality minimálny.

V súvislosti s navrhovanou činnosťou nie je relevantný vplyv na rozširovanie inváznych a popínavých organizmov, nakoľko bude zeleň v rámci areálu navrhovanej činnosti kontrolovaná a udržiavaná. Navrhovateľ je prístupný pri riešení vegetačných úprav zohľadniť požiadavky orgánu ochrany prírody.

Navrhované doplnenie opatrení:

- Na základe námietok voči umiestneniu navrhovanej činnosti so zásahom do genofondovej lokality sa rozhodol investor upraviť dispozíciu objektov navrhovanej činnosti tak, aby bol zásah do genofondovej lokality vylúčený.
- Celý zadný trakt bude nezastavaný a zakomponovaný plynule do územia nadväzujúceho ku genofondovej lokalite.
- Pri výsadbe používať len stanovištne pôvodné druhy, vegetačné úpravy zelených plôch budú konzultované s orgánmi ochrany prírody.
- Monitorovať a odstraňovať invázne druhy rastlín.

Novou dispozíciou usporiadania stavebných objektov bude riešený vstup zásobovania hypermarketu z juhovýchodnej strany, medzi genofondovou lokalitou a objektom hypermarketu ostane zelená plocha, ktorá spolu so samotným objektom hypermarketu bude čiastočne izolovať genofondovú lokalitu od urbánnych aktivít zo západnej strany objektu. V súvislosti s uvedenou zmenou dispozície došlo k niektorým zmenám údajov, uvádzaných v zámere: Celkové bilancie navrhovanej stavby

Bilancia stavby: Údaj v zámere / Po zmene dispozície

Plocha areálu: 24 395 m² / 24 395 m²

Zastavaná plocha: 5 011 m² / 5 011 m²

Úžitková plocha: 5 010 m² / 5 010 m²
Predajná plocha: 3 055 m² / 3 055 m²
Zelené plochy: 8 949 m² / 9 515 m²
Spevnené plochy: 10 435 m² / 9 869 m²
Počet zamestnancov: 60 osôb / 60 osôb
Počet parkovacích miest: 228 PM / 226 PM

Uvedené zmeny sú mierne pozitívne, ale v zásade neovplyvňujú hodnotenie vplyvov v kapitole IV. zámeru navrhovanej činnosti a závery odborných štúdií. Zároveň zmena dispozície výrazne eliminuje vplyv na genofondovú lokalitu, ktorý bol aj predmetom námietok v doručených stanoviskách.

Vyjadrenie OU MT-OSŽP: Dotknutý orgán vo svojom stanovisku požadoval doplnenie vplyvov na genofondovú lokalitu GL 135 Mestská hora počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti. Navrhovateľ vplyvy na genofondovú lokalitu doplnil a navrhol eliminačné opatrenia, ktoré bude nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní projektovej dokumentácie pre ďalšie stupne konania o povolení činnosti. Podmienky dotknutého orgánu sú premietnuté do výrokovej časti predmetného rozhodnutia, ktoré budú rešpektované v ďalších stupňoch konania o povolení navrhovanej činnosti. Dotknutý orgán nepožaduje posudzovanie zámeru v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

7. Ministerstvo zdravotníctva SR, Inšpektorát kúpeľov a žriediel listom č. S13128-2023-IKŽ-2 zo dňa 17.01.2023, doručeným dňa 18.01.2023 – oznámilo nasledovné stanovisko:

Posudzovaná činnosť sa dotýka ochrany záujmov podľa zákona č. 538/2005 Z. z., nakoľko sa navrhuje v ochrannom pásme II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Martine (vyhláška MZ SR č. 265/2018 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 341/2010 Z. z.). V ochrannom pásme II. stupňa prírodných liečivých zdrojov je všeobecne zakázané vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnej liečivej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodných liečivých zdrojov v zmysle § 28 zákona č. 538/2005 Z. z. V zmysle § 50 ods. 17 písm. b) v ochrannom pásme II. stupňa bez vydania stanoviska Ministerstva zdravotníctva SR je zakázané zriaďovať skládky odpadov a toxických látok, vykonávať vrty hlbšie ako 6 metrov, vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom, vykonávať ťažbu dreva, ktorá nie je ťažbou podľa osobitného predpisu, ťažiť štrk a zeminu a povoľovať odber a odoberať podzemné vody v množstve vyššom ako 0,5 l.s-1.

Z hľadiska zabezpečenia ochrany prírodných minerálnych zdrojov v Martine podľa zákona č. 538/2005 Z. z. požaduje zámer posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie Navrhovateľa: Navrhovaná činnosť nespadá pod činnosti, ktoré je zakázané vykonávať v ochrannom pásme II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Martine, nachádza sa v dostatočnej vzdialenosti od uvedeného zdroja, z hľadiska jej charakteru nie je predpoklad negatívneho ovplyvnenia uvedeného zdroja minerálnej vody. V súčasnosti sa nachádza niekoľko obdobných prevádzok v blízkosti zdroja tejto minerálnej vody, ktorých prevádzka nevykazuje negatívny vplyv na zdroj minerálnej vody v Martine. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovaná činnosť nespadá pod činnosti, ktoré je zakázané vykonávať v ochrannom pásme II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Martine a stanovisko MZ IKŽ neobsahuje bližšie dôvody, žiadame Okresný úrad o preverenie stanoviska.

Vyjadrenie OU MT-OSŽP: Správny orgán listom č. OU-MT-OSŽP-2023/003466-022-No zo dňa 20.02.2023 zaslal opätovnú žiadosť Ministerstvu zdravotníctva SR, Inšpektorátu kúpeľov a žriediel na vyjadrenie sa k zámeru na základe doplnených informácií od Navrhovateľa. Ministerstvo zdravotníctva SR, Inšpektorát kúpeľov a žriediel listom č. S13128-2023-IKŽ-4 zo dňa 22.02.2023, doručeným dňa 22.02.2023 – oznámilo nasledovné:

Posudzovaná činnosť sa dotýka ochrany záujmov podľa zákona č. 538/2005 Z. z., nakoľko sa navrhuje v ochrannom pásme II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Martine (vyhláška MZ SR č. 265/2018 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 341/2010 Z. z.).

V ochrannom pásme II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Martine sú zakázané tieto činnosti:

1. zriaďovanie skládok odpadov,
2. spaľovanie nebezpečných odpadov,
3. používanie prostriedkov na chemickú ochranu rastlín a trávnatých porastov okrem prípravkov registrovaných v Zozname registrovaných prípravkov na ochranu rastlín a iných prípravkov,
4. budovanie nových železničných dráh, pozemných komunikácií a súvisiacich objektov bez podrobného inžinierskogeologického a hydrogeologického prieskumu s výnimkou miestnych a účelových komunikácií,
5. vykonávanie banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom bez hydrogeologického prieskumu,
6. povoľovanie odberu a odber podzemných vôd bez kladného posúdenia vplyvu na zdroje minerálnych vôd,

7. odoberanie podzemných vôd vrátane minerálnych vôd bez schválených množstiev v kategórii B,
8. realizácia výkopových a stavebných prác vrátane realizácie podzemných garáží a pivničných priestorov do hĺbky väčšej ako 2 m vo vzdialenosti 120 m od zdrojov BJ-2 a BJ-4.

V ochrannom pásme II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov je zakázané vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnej liečivej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodných liečivých zdrojov v zmysle § 28 zákona č. 538/2005 Z. z. V zmysle § 50 ods. 17 písm. b) v ochrannom pásme II. stupňa bez vydania stanoviska Ministerstva zdravotníctva SR je zakázané zriaďovať skládky odpadov a toxických látok, vykonávať vrty hlbšie ako 6 metrov, vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom, vykonávať ťažbu dreva, ktorá nie je ťažbou podľa osobitného predpisu, ťažiť štrk a zeminu a povoľovať odber a odoberať podzemné vody v množstve vyššom ako 0,5 l.s-1.

Vzhľadom na vyššie uvedené nepožaduje predmetný zámer posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Vyjadrenie OU MT-OSŽP: Správny orgán považuje podmienky dotknutého orgánu za opodstatnené, preto ich zohľadňuje aj vo výroku tohto rozhodnutia. Dané podmienky je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní projektovej dokumentácie pre ďalšie stupne konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. Dotknutý orgán nepožaduje vo svojom opätovnom stanovisku ďalšie posudzovanie zámeru v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

8. Útvár hlavného architekta mesta Martin zastupujúci mesto Martin ako dotknutú obec listom č. ÚHAM/687/2023/Ola-3 zo dňa 17.01.2023, doručeným dňa 18.01.2023 – doručil nasledovné vyjadrenie:

Podľa platného „Územného plánu sídelného útvaru mesta Martin“ (ÚPN-SÚ Martin) v znení všetkých jeho zmien a doplnkov č.1-7, schváleného uznesením Mestského zastupiteľstva v Martine dňa 23.9.1999 pod č. 105/99 a jeho záväzných častí vyhlásených Všeobecne záväzným nariadením č. 38 v znení všetkých jeho zmien a doplnkov č.1-7, sa pozemok pre výstavbu nachádza v urbanistickom okrsku č. 13, v území s určujúcou funkciou VH - plochy navrhovanej vybavenosti a v zmysle VZN č. 38 platí:

čl.5 písm. d) Verejnoprospešné stavby:

2.22 Vonkajší mestský okruh v celej dĺžke vrátane nadväzujúcich zberných pripojení,

čl.5 písm. b) Limity využitia územia:

7) Kostra ekologickej stability vymedzená v zmysle regionálneho ÚSES Martin.

Z uvedeného vyplýva: navrhovaná činnosť sa nachádza v plochách navrhovanej vybavenosti ako stavba občianskej vybavenosti. Zámer umiestnenia hypermarketu na predmetných pozemkoch je v súlade s platným územným plánom, v časti zasahuje do genofondovej lokality Mestská hora. Projektovú dokumentáciu pre územné rozhodnutie požadujeme upraviť tak, aby pozdĺž genofondovej lokality zasahujúcej do pozemku nebola realizovaná žiadna stavebná činnosť. Zásobovanie objektu bude riešené v juhovýchodnej časti objektu, medzi objektom a genofondovou lokalitou bude navrhovaná dažďová záhrada a zeleň. Zámer navrhovanej činnosti nepožaduje posudzovať.

Vyjadrenie Navrhovateľa: Požiadavka na úpravu projektovej dokumentácie bola navrhovateľom akceptovaná. V prílohe uvádzame návrh situácie po zapracovaní uvedenej požiadavky.

Vyjadrenie OU MT-OSŽP: Správny orgán podmienku UHA Martin úpravy projektovej dokumentácie pre územné rozhodnutie, aby nezasahovala do genofondovej lokality, premietol do výrokového časti rozhodnutia. Danú podmienku je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní projektovej dokumentácie pre ďalšie stupne konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. Správny orgán vyhodnotil stanovisko bez potreby posudzovania navrhovanej činnosti v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

9. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine listom č. RÚVZMT/OPPL/135/300/2023 zo dňa 19.01.2023, doručeným dňa 20.01.2023, dáva k predloženému zámeru navrhovanej činnosti nasledovné odborné stanovisko – s predloženým zámerom „Hypermarket Martin“ súhlasí za predpokladu splnenia nasledovných opatrení/ podmienok:

A. Všetky priestory je nevyhnutné riešiť takým spôsobom, aby zodpovedali požiadavkám definovaným v platných právnych predpisoch, najmä v oblasti ochrany a podpory verejného zdravia a verejného zdravotníctva (zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a jeho vykonávacie predpisy, aproximačné nariadenia vlády).

B. Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť opatrenia v prevádzke tak, aby pracovníci boli exponovaní jednotlivým faktorom práce a pracovného prostredia v najnižšej možnej miere a aby prevádzka svojou hlavnou činnosťou a obslužnými činnosťami negatívne neovplyvňovala životné a pracovné prostredie a zdravie obyvateľov okolitej priemyselnej / obytnej časti mesta. V prípade predpokladaného dosiahnutia, resp. prekročenia najvyšších prípustných expozičných hodnôt v pracovnom ako aj v životnom prostredí škodlivými noxami prevádzkovateľ musí prediktívne

zabezpečiť všetky nevyhnutné opatrenia vyplývajúce z platnej legislatívy tak, aby všetky potenciálne škodlivé faktory pracovného a životného prostredia boli znížené na najnižšiu možnú a dosiahnuteľnú úroveň.

C. V prípade zvýšenia hlukovej záťaže životného prostredia záujmového územia činnosťou súvisiacou s objektom „Hypermarket Martin“, parc. č. KN-C 2932/6, 2936/3, 2936/4, 2936/5, 2936/6, 2936/7, 2945/3, 2945/4, 2945/7, 2945/8, 2945/9, 2945/10, 2945/11, 2945/12, 2948/9, 2948/19, 2948/20, 2948/21, 2948/22, 2948/34, 2956/15, 2956/26, 2956/28, 2956/29 4232/1, 2956/27, 2948/1; KN-E 2935/1, 2935/2, 2949, 2950, 2951, 2952, 2953, 2937/1 k. ú. Martin, prevádzkovateľ zabezpečí účinné opatrenia v takom rozsahu, aby expozícia obyvateľov a ich prostredia bola čo najnižšia a neprekročila prípustné hodnoty hluku pre deň, večer a noc ustanovené vykonávacím predpisom podľa § 62 písm. m) zákona č. 355/2007 Z.z.

Je však potrebné z pohľadu ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva a zabezpečenia zdravých životných a pracovných podmienok komplexne akceptovať a rešpektovať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a súvisiacich vykonávacích predpisov - platnej legislatívy v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva.

Predmetný zámer navrhovanej činnosti nepožaduje posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Vyjadrenie Navrhovateľa: Podmienky budú zohľadnené v projektovej príprave a v následnom povolení na prevádzku v zmysle požiadaviek stavebného zákona a v zmysle požiadaviek zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

Výjadrenie OU MT-OSŽP: Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a podmienky z neho vyplývajúce sú premietnuté do výroku tohto rozhodnutia. Dané podmienky je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní projektovej dokumentácie pre ďalšie stupne konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. Dotknutý orgán nepožaduje posudzovanie zámeru v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

V zákonom stanovenej lehote sa ostatné dotknuté orgány k zámeru navrhovanej činnosti nevyjadrili. Podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov, ak sa nedoručí písomné stanovisko v uvedenej lehote, stanovisko sa považuje za súhlasné.

Dotknutá verejnosť podľa § 24 zákona o posudzovaní:

1. Združenie domových samospráv, Námestie SNP 13, P.O.BOX 218, 850 00 Bratislava (ďalej len „ZDS“), stanovisko doručené prostredníctvom elektronickej podateľne dňa 12.01.2023 – k zámeru navrhovanej činnosti uviedlo nasledovné pripomienky:

Podľa prieskumu Denníka N (<https://e.dennikn.sk/2911528/>) verejnosť veľmi silno podporuje ekologické a klimatické ciele, ale veľmi nerozumie odbornej stránke a spôsobom, akými si ich môže realizovať. ZDS žiada úrad, aby zabezpečil práva verejnosti v súlade s Aarhuským dohovorom (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/43/20060204>), Smernicou o EIA (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/LSU/?uri=celex:32011L0092>) a zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z.z. (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html>) a v zmysle § 3 ods. 2 správneho poriadku verejnosť poučil o tom, akým spôsobom si má v konaní uplatňovať svoje práva a povinnosti efektívnym spôsobom; v odôvodnení rozhodnutia žiadame uviesť, ako tieto práva verejnosti v konaní úrad realizoval.

Vyjadrenie Navrhovateľa: Požiadavka sa týka procesného postupu Okresného úradu.

Výjadrenie OU MT-OSŽP: Správny orgán počas celého procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie postupoval v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov a správneho poriadku. Počas celého procesu posudzovania mal každý účastník konania možnosť uplatňovania si svojich práv v súlade s jednotlivými právnymi predpismi. Príslušný orgán sa zaoberal z vecného hľadiska všetkými pripomienkami a návrhmi, ktoré boli doručené v súlade § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov.

Predmetom konania neboli (okrem nulového variantu) aj dva odlišné realizačné varianty, ktoré by sa od seba líšili rôznou intenzitou a kvalitou vplyvov na životné prostredie tak, ako predpokladá § 22 ods. 6 zákona EIA (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-22.odsek-6>). ZDS namietla upustenie od variantného riešenia, ktoré má byť výnimočné; avšak sa stalo bežnou praxou, ktorej cieľom je liberovať navrhovateľa od environmentálnej zodpovednosti v zmysle § 27 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. Projekt je možné plánovať v inom dispozičnom riešení či s prijatím lepších a viacerých zmierňujúcich opatrení. Úrad neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k názoru, že upustenie od variantnosti je výnimočným a v danom prípade nezbytným riešením; úrad v odôvodnení uvádza, že zhodnotil argumenty navrhovateľa uvedené v žiadosti, tieto dôvody v rozhodnutí uvádza, ale neuvádza svoje vlastné vyhodnotenie opodstatnenosti takýchto argumentov. Rozhodnutie o upustení od variantného riešenia je preto arbitrárne a svojvoľné, ktorého jediným účelom je umožniť navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam

v tomto smere. Okresný úrad porušil ustanovenia poslednej časti § 3 ods.1 Správneho poriadku ako aj poslednej vety § 47 ods.3 Správneho poriadku; porušil účel, ale aj znenie § 22 ods. 6 zákona EIA. V konečnom dôsledku nebol dodržaný účel a cieľ konania EIA v zmysle zákona EIA. Na podporu týchto tvrdení odkazujeme na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 1S/295/2017 (https://www.slov-lex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSBA-2018-1017202045_5), ktorého argumentácia je obdobná. Úrad sa nepridrža výnimčnosti upustenia od variantného riešenia, ale stalo sa to jeho bežnou štandardnou praxou, kedy upúšťa od variantného riešenia v podstate pri každom zámere, ktorému je príslušným úradom. Je potrebné určiť potrebu spracovania ďalšieho realizačného variantu v súlade s ustanoveniami § 22 ods.6 zákona EIA a skončiť s praxou svojvoľne úradníkov rozhodujúcich o životnom prostredí.

Vyjadrenie Navrhovateľa: Prílohou zámeru je rozhodnutie o upustení variantného riešenia, ktoré obsahuje dôvody pre akceptovanie návrhu na upustenie od variantného riešenia, na základe ktorých aj z environmentálneho hľadiska bolo odsúhlasené spracovanie zámeru v jednom variante navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie OU MT-OSŽP: Tunajší úrad upustil od požiadavky variantného riešenia rozhodnutím OU-MT-OSŽP-2022/002339-No zo dňa 13.01.2022, v ktorom sú uvedené dôvody upustenia od variantného riešenia. Predmetné rozhodnutie je súčasťou predloženého zámeru, Príloha č. 1.

Žiada však vyhodnotiť zámer z hľadiska rôznych environmentálnych pohľadov, ktoré sme zverejnili tu: <https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/>.

Vyjadrenie Navrhovateľa: jedná sa o všeobecné pripomienky, ktoré navrhovateľ v zámere primerane aplikoval:

- dopravné napojenie bolo vyhodnotené dopravnou štúdiou;
- parkovacie miesta boli určené z výpočtu podľa STN s primeranou rezervou;
- obsluha územia verejnou dopravou bola overená a je v primeranej dostupnosti k navrhovanej činnosti;
- súčasťou projektu je aj návrh zelene a starostlivosť o ňu bude podliehať príslušným normám a predpisom;
- navrhovaná činnosť obsahuje opatrenia v súlade so strategickým dokumentom SR „Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ - (odvod povrchovej vody do vsaku, dažďová záhrada, fotovoltická strecha), ktoré boli navrhnuté primerane k technickému stavu územia a účelu navrhovanej činnosti v súlade s platnými normami a predpismi;
- zámer obsahuje vyhodnotenie, z ktorého vyplýva, že v dôsledku realizácie zámeru nemôže byť zhoršená kvalita vôd a vodných útvarov; nenaruší sa prirodzená vodná bilancia ani prirodzené odtokové pomery v území;
- zámer obsahuje identifikáciu najbližšieho obytného územia, ktorá bola zohľadnená pre hodnotenie vplyvu na zdravotný stav obyvateľstva;
- hluková a imisná situácia bola posúdená doplňujúcimi štúdiami;
- statika stavby, hydraulické prepočty, výpočet energetickej efektivity sú predmetom rozpracovanej projektovej dokumentácie pre územné rozhodnutie v zmysle platných noriem a predpisov;
- zámer je v súlade s územným plánom, bude realizovaný v súlade s platnými právnymi predpismi na ochranu životného prostredia.

Vyjadrenie OU MT-OSŽP: K bodom 1), 2) súčasťou predloženého zámeru je aj rozpracovanie dopravného napojenia, výpočet potrebného počtu parkovacích miest podľa STN normy (kap. II Základné údaje o navrhovanej činnosti), čo považujeme za vysporiadané. K zámeru sa vyjadril aj Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, ktorý s predmetným zámerom súhlasil, nepožadoval ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní. Vo svojom stanovisku určil podmienky, ktoré sú premietnuté do výrokovej časti rozhodnutia – predložiť pred územným rozhodnutím súhlasné stanovisko správcu cesty I. triedy, SSC Bratislava a záväzné stanovisko OR PZ, ODI Martin.

K bodu 3) autobusová zástavka sa nachádza v dostupnosti 5 minút od navrhovanej činnosti. K bodu 4) a 5) predložený zámer obsahuje aj návrh zelene a starostlivosť o ňu. Dodržiavanie súvisiacich STN noriem bude súčasťou projektovej dokumentácie v ďalších stupňoch povoľovania navrhovanej činnosti. Ďalšie pripomienky vyplývajú z dodržiavania platných právnych predpisov. K bodu 6) Predložený zámer obsahuje návrh na adaptačné a mitigačné opatrenia – odvod vody do vsaku, dažďová záhrada, výsadba stromov, fotovoltická strecha. K bodom 7) a 8) Spôsob manipulácie s vodami a vplyv navrhovanej činnosti na vodné pomery sú uvedené v predloženom zámere. Na elimináciu vplyvu navrhovanej činnosti na vodné pomery sú vo výrokovej časti rozhodnutia určené podmienky. Orgán štátnej vodnej správy nevzniesol uvedenú požiadavku posudzovať zámer v zmysle § 16a vodného zákona. K bodu 9) Zámer uvádza umiestnenie navrhovanej činnosti a opis najbližšieho okolia. Súčasťou predloženého zámeru je aj hluková a rozptyľová štúdia pre účely posúdenia vplyvov na zdravie obyvateľstva a životného prostredia. K bodu 10) V rozptyľovej štúdii (Príloha č. 3) je analyzovaný vplyv pevných častíc PM10 a PM2,5 na ľudské zdravie. K bodu 11) Navrhovaná činnosť je v predprojektovej fáze, súčasťou projektu pre stavebné povolenie bude aj statické posúdenie navrhovaného objektu. Statické posúdenie spracuje projektant oprávnený vykonávať túto činnosť

v súlade s platnými technickými normami. K bodu 12) OU MT-OSŽP upustil od variantného riešenia, Príloha č. 1 zámeru. K bodom 13), 14), 15) Hydraulický výpočet prietokových množstiev ORL, dažďovej kanalizácie a ostatných vodných stavieb realizovaných v rámci navrhovanej činnosti bude doložený v rámci ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie k činnosti. Časť pripomienok je súčasťou výrokovvej časti rozhodnutia. K bodu 16) Navrhovaná činnosť je v predprojektovej fáze, súčasťou projektu pre stavebné povolenie bude výpočet energetickej efektivity v zmysle aktuálnych legislatívnych požiadaviek a STN noriem. K bodu 17) Navrhovaná činnosť je v súlade s územným plánom, vid'. stanovisko UHAM Martin. K bodu 18) Navrhovateľ je viazaný dodržiavaním všeobecne záväzných platných právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva. V meste Martin je zavedený separovaný zber odpadov. K bodu 19) a 20) Daná problematika je riešená v textovej časti posudzovaného zámeru. Navrhovaná činnosť je v súlade so schváleným Územným plánom sídelného útvaru Martin, v rámci ktorého na danú lokalitu udelil súhlas k použitiu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely Okresný úrad Martin, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva dňa 02.09.1999 pod č. OPPLH-C-99/01052-Š (občianska vybavenosť), v časti všeobecne záväzných nariadení mesta Martin pozemky sa nachádzajú v urbanistickom okrsku č. 13.

Užívateľom budú nielen nájomcovia predajných priestorov, ale celá verejnosť, ktorá bude musieť znášať túto neprirodzenú súčasť životného prostredia. Je zrejmé, že sa jedná o developerskú prípravu predajne buď pre LIDL alebo pre Kaufland, ktoré svoje predajne nedevelopujú samé, ale len prostredníctvom lokálnych developérov, ktorí si založili výnosný biznis na kšeftovaní so životným prostredím. Z dôrazu na jednoduchú stavbu vyplýva, že navrhovateľ má v pláne použiť štandardný a dnes už prekonaný koncept „krabicových“ prefabrikátových konštrukčných prvkov s nedostatočným environmentálnym štandardom, takýto prístup je dnes už nepripustný a nedostatočný. Zámer je potrebné podriaďovať nie obchodnej funkcii ale environmentálnemu štandardu, ktorý sa stal už aj v retaile štandardný v úplne inej konfigurácii: zelené strechy, retenčné parkoviská, zelené fasády, dažďové záhrady, sadové úpravy ako lokálneho parčíka sú len jednými z nich; ďalšími je energetická efektivita na úrovni aspoň A1. O nízkej environmentálnej kvalite svedčí aj spôsob zakladania stromov na parkoviskách – do výstavbových jám. Prvky modrozelenej infraštruktúry vyžadujú odlišný prístup a špeciálnu prípravu koreňového priestoru stromov, viac uvádzame v samostatnej časti. Nedotiahnutá je aj koncepcia nakladania s vodou, kde je badať fragmenty viacerých prístupov, z ktorých ani jeden nie je dotiahnutý do konca. „Klasický“ prístup zabetónovania plôch s dažďovou kanalizáciou je doplnený dažďovou záhradou a vsakovacími objektami, z akej logiky územia projektant vychádzal, avšak javí sa to tak, že na „klasický“ model krabice „aká sa kreslí už 20 rokov“ sa snažil na základe zadania napasovať niektoré prvky ako je dažďová záhrada a odvod do podlažia vsakovacími objektami. Nie je však badateľná logika takéhoto usporiadania, ktorá by bola preukázateľná výpočtami vodných bilancií čiastkových povodí, z ktorých by takéto koncepčné riešenie bolo možné odvodiť. Podľa § 17 ods.1 zákona o životnom prostredí (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1>) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. ZDS žiada, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa § 29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13>). Zoznam environmentálnych opatrení odporúčaných združením ZDS je zverejnený: <https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-opatrenia-zds/>.

ZDS žiada úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloreténové parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne); treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf):

- Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidhora.pdf);

- Rašeliniská <https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu-takych-sme-znicili-teraz-mohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/>;

- Dažďové záhrady - dažďové záhrady zadržiavajú vodu, čím pomáhajú udržiavať vodu v krajine a teda je to prevencia pred suchom, zachovávajú prirodzenú vodnú bilanciú a súčasne sú protipovodňovým opatrením a to nehovoríme o estetickej funkcionalite a ekostabilizačnej úlohe.

- Biosolárne strechy - zelené strechy sú efektívnou strešnou krytinou s výbornými izolačnými vlastnosťami, čím prirodzene prispievajú k zabezpečeniu optimálnych vnútorných podmienok bez energetických dotácií; fotovoltická elektrárň navyše znižuje energetickú závislosť a prispieva k pozitívnej energetickej bilanci. Vďaka vegetačnému povrchu sa súčasne územie nestáva tepelným ostrovom, s dažďovými vodami sa prirodzene nakladá.

- Zelené fasády - zelené fasády sú prirodzenou tepelnou izoláciou a tienidlom pred prehrievaním budov, čím prispievajú k tepelnej pohode v interiéri a tak aj znižujú potrebu na tepelnú reguláciu vnútorného prostredia, čím prispievajú k znižovaniu energetickej potreby. Prispievajú k odstraňovaniu tepelných ostrovov v území.

- Retenčné a zelené parkoviská - zelené strechy parkovísk a iných vodorovných stavieb a spevnených plôch zabezpečujú bezpečné nakladanie s dažďovými vodami z povrchového odtoku prirodzenou plošnou infiltráciou do podlažia, čím prispievajú k zachovaniu vody v území, zachovaniu prirodzenej vodnej bilancie ako aj predchádzajú prehrievaniu územia a vzniku tepelných ostrovov; sú prirodzeným a efektívnym protipovodňovým opatrením.
- Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státa.
- Parkovacie státa samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.

ZDS žiada vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiada zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska projektovej analýzy.

Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, ZDS žiada konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery ZDS posíla okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice. Konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>.

• Toto vyjadrenie a spôsob, ako ho úrad zohľadní, ZDS žiada uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiada byť oboznámené pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa § 33 ods.2 Správneho poriadku vyjadriť. • Rozhodnutie, ako aj ostatné písomnosti, žiadame doručovať v zmysle § 25a Správneho poriadku do elektronickej schránky združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasilať. • Toto podanie písomne potvrdí podľa § 19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.

• Zásady Integrity konania ZDS: <https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/> • Environmentálne princípy činnosti ZDS: <https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/>.

Vyjadrenie Navrhovateľa: Navrhovaná činnosť bola v zámere navrhovanej činnosti vyhodnotená z hľadiska jednotlivých ukazovateľov a rovnako boli navrhnuté opatrenia na zmiernenie dopadov navrhovanej činnosti na jednotlivé faktory.

Vyjadrenie OU MT-OSŽP: Súčasťou výrokovej časti rozhodnutia sú podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyvy na životné prostredie, pričom správny orgán vychádzal z jednotlivých stanovísk doručených k predmetnému zámeru a zo samotného zámeru k navrhovanej činnosti. Dané prvky na zlepšenie biodiverzity sú už obsiahnuté v predloženom zámere ako retenčné nádrže, dažďová záhrada, zelená strecha, fotovoltaičné panely. Projekt sadových úprav bude vypracovaný v projektovej dokumentácii pre ďalšie stupne konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. Dodržiavanie všeobecne záväzných platných právnych predpisov v oblasti životného prostredia je jednou z povinností navrhovateľa, resp. realizátora výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti. Dodržiavanie jednotlivých citovaných predpisov overujú konkrétne povoľujúce a dotknuté orgány v osobitných povoľujúcich konaniach. OU MT-OSŽP upustil od variantného riešenia - Príloha č. I zámeru.

2) Ing. Ján Topercer listom zo dňa 24.01.2023, doručeným dňa 26.01.2023 - uviedol k predloženému zámeru nasledujúce stanovisko:

K navrhovanej činnosti zaujíma nesúhlasné stanovisko. Zámer nevychádza zo spoľahlivo zisteného a posúdeného stavu vecí a vecne ani procesne ho nemožno brať ako dostatočný podklad pre vydanie akéhokoľvek rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov. Svoje stanovisko odôvodňuje prinajmenšom týmito pripomienkami a námietkami:

K častiam II.1. až II.9.:

Už opis umiestnenia navrhovanej činnosti (s. 5 – 6) zavádza, lebo z východnej strany nesusedí s bežnou poľnohospodárskou pôdou, ale so zeleným miestom Martina a Vrútok č. 31 a genofondovou lokalitou regionálneho ÚSES č. 135 Mestská hora s (nad) regionálne významnými prírodnými hodnotami a osobitnými manažmentovými opatreniami limitujúcimi aj využívanie susedných pozemkov (bližšie Topercer 2005, Hajniková a kol. 2012 a nižšie). Vyjadrenie Navrhovateľa: k úvodnému popisu umiestnenia činnosti v zámere - popis obsahuje údaj o druhu pozemku podľa katastra nehnuteľností, informácia je doplnená fotografiou pozemku, ktorého sa navrhovaná činnosť týka, informácia o susedstve s genofondovou lokalitou a čiastočnom zásahu je podrobne popísaná v ďalších kapitolách zámeru.

Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v dotknutej lokalite (s. 12) aj príslušná časť zámeru (III.3.) prehliada o. i. viac ako dostatočnú ponuku super a hypermarketového predaja tovaru a služieb v širšom centre mesta (i neďaleko dotknutej lokality), environmentálne i kultúrne vhodnejšie (nekonsumné) možnosti využitia lokality pre občiansku vybavenosť nenarušajúcu jej prírodné hodnoty, už teraz preťažené cestné komunikácie (I/65) uvažované pri dopravnom pripojení, súvisiace veľké emisie výfukových plynov, prašnosť, výskyt mikroznečistenín z oderu pneumatík a hlučnosť, narušení (mikro)klímu, stav podzemných vôd a i.

Vyjadrenie Navrhovateľa: pripomienka má charakter subjektívneho názoru a pre potreby posudzovania vplyvov na životné prostredie nie je relevantná. Navrhovaná lokalita na južnom okraji mesta môže paradoxne odľahčiť napr. dopravnú situáciu v širšom centre mesta, vytvorením podmienok pre uspokojenie potrieb občanov okolitých obcí, ktorí nebudú musieť prechádzať centrom mesta (OC Galéria, LIDL, Campo Di Martin, Kaufland v Košútoch), prípadne obchvatom k hypermarketu TESCO a OC Tulip.

Preťaženosť cestných komunikácií - pre posúdenie kapacity komunikácie bolo vykonané dopravné posúdenie, ktoré preukázalo, že dopravná intenzita v súvislosti s navrhovanou činnosťou neprekročí kapacitu cesty I/65 ul. Kollárova. Súvisiace veľké emisie výfukových plynov, prašnosť, výskyt mikroznečistenín z oderu pneumatík - vplyv záťaže na imisie z dopravy súvisiacej s navrhovanou činnosťou bol posúdený v rozptylovej štúdii, ktorá zahŕňala aj častice - prašnosť z oderu pneumatík, vplyv emisií z dopravy v súvislosti s navrhovanou činnosťou nezaťažuje nadmerne kvalitu ovzdušia v porovnaní so súčasným stavom.

Hlučnosť - vplyv hluku bol posúdený a vyhodnotený v hlukovej štúdii, na základe ktorej príspevok hluku v súvislosti s navrhovanou činnosťou neprekročí stanovené environmentálne normy.

Narušená mikroklíma, stav podzemných vôd - zámer obsahuje opatrenia v súlade so strategickým dokumentom SR „Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ - (odvod povrchovej vody do vsaku, dažďová záhrada, fotovoltická strecha), ktoré boli navrhnuté primerane k technickému stavu územia a účelu navrhovanej činnosti v súlade s platnými normami a predpismi. Narušenie stavu podzemných vôd vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti je irelevantný.

Preto žiada zámer riadne posúdiť a prehodnotiť v rámci celého životného cyklu (life cycle assessment, LCA) navrhovanej činnosti, ktorý je medzinárodným štandardom aj pri posudzovaní takýchto zámerov (napr. Gimeno-Frontera a kol. 2018 <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1364032118304635>).

Vyjadrenie navrhovateľa: LCA je analytická metóda hodnotenia možných environmentálnych dopadov spojených so životným cyklom určitého výrobku alebo procesu, technológie, či služby. LCA spravidla berie do úvahy celý životný cyklus produktu, od vyťaženia a získavania surovín vstupujúcich do výroby, cez náklady na zdroje spotrebúvané v technológii, až po distribúciu, používanie samotného produktu a následné zneškodnenie, resp. recykláciu odpadov vznikajúcich po použití hodnoteného produktu. Metóda LCA bola napríklad použitá i pre posúdenie environmentálnych vplyvov takých technológií ako je výroba cementu, priemyselné spracovanie koží alebo porovnanie alternatívnych metód oxidačných postupov odstraňovania organických látok z odpadových vôd z výroby papiera. Z uvedenej charakteristiky LCA metódy je zrejmé, že jej aplikácia na uvedený zámer nie je vhodná a primeraná.

K časti III.1. (s. 14): dotknuté územie je vymedzené priúzkom, najmä vzhľadom na možné dopady emisií, iných znečistenín, aktuálne dopravné zaťaženie i priťaženie vplyvom navrhovanej činnosti a na jej prístupovú a stavebnú stopu (Topercer 2013). Žiada riadne posúdiť a prehodnotiť najmä v časti IV.

Vyjadrenie navrhovateľa: vymedzenie posudzovaného územia - priúzke toto vymedzenie dotknutého územia sa týka priamych vplyvov. Pri hodnotení vplyvov v kapitole IV boli však v relevantných prípadoch riešené vplyvy v širšom okruhu, ako je toto vymedzené územie (napr. hluk, imisie).

K časti III.1.1. a III.1.2. (s. 14 – 15): dotknuté územie sa nenachádza na južnom okraji holocénnej nivy rieky Váh, ako tvrdí zámer, ale na východnom okraji nivy rieky Turiec, ktorej erózo-akumulačná činnosť v kvartéri dala vznik aj substrátu a reliéfu územia. Z významných prvkov reliéfu aj krajiny tu chýba zmienka o výraznej hrane/medziterasovom svahu pravobrežnej riečnej terasy Turca (akumulácia 2. čiže hlavnej terasy staršieho rissu) na východnom okraji dotknutého územia s relatívnou výškou 6 – 8 (12) m, kde prevládajú riečne piesčité štrky a štrky, väčšinou z kremencov, kremitých pieskovcov, parabridlic, menej z vápencov a dolomitov, o. i. s výskytom fosilnej chladnomilnej fauny mäkkýšov (Gašparík 1995). Žiada zámer zosúladiť s faktami a prehodnotiť najmä v časti IV.

K časti III.1.4. (s. 16 – 17): riečny ekosystém horného Váhu významne narušila nielen sústava vodných diel, ale o. i. dlhodobá masívna ťažba sedimentov v riečišti (Topercer 2015 <https://blog.sme.sk/topercer/nezaradene/havarovana-rieka-havarovana-zodpovednost>) i v nive, pričom niektoré ťažobne postupne od 70-tych rokov 20. stor. premieňali na veľké skládky TKO, aj po uzavretí dlhodobu silno zhoršujúce kvalitu podzemných vôd [v sonde 245590 Martin-Priekopa (SHMÚ 2020) napr. prekročené limitné hodnoty v ukazovateľoch vodivosti (140,8 mS.m-1) a fenantén, ale aj prekročené prahové hodnoty v ukazovateľoch chloridy (142 mg.l-1), fenantén (0,052 mg.l-1), fluorén a naftalén].

Aj ich kvantitatívny stav je už významne zhoršený, keď podľa meraní Kullmana (2017) v tej istej sonde sa ich hladiny pohybujú v rozpätí 381,46 – 380,62 m n. m., t. j. ca 6 – 6,9 m pod povrchom, čo má dosť ďaleko od „veľmi vysokého zavodnenia“, udávaného v zámere na s. 17. Aj tu žiada zámer zosúladiť s faktami a prehodnotiť najmä v časti IV. v rámci LCA.

K časti III.1.6. (s. 18 – 19): prieskum flóry, fauny a biotopov v dotknutom území bol už typicky predpojatý a nedostatočný, keď najmä na východnom okraji nezachytil z flóry napr. výskyt druhov *Asperula cynanchica*, *Bromus erectus* (miestami prevláda), *Cirsium acaule* (vzácné), *Dianthus carthusianorum*, *Helianthemum grandiflorum* subsp. *obscurum*, *Lithospermum officinale* (vzácné), *Polygala vulgaris*, *Potentilla erecta*, *Scabiosa ochroleuca*, *Seseli annuum* (vzácné), *Tragopogon orientalis* a i. (viac Topercer 2005), z fauny *Polyommatus icarus*, *Syrphidae*, *Lacerta agilis*, *Carduelis cannabina*, *Emberiza citrinella*, *Perdix perdix* EN (ešte v nedávnej minulosti), *Phylloscopus trochilus*, *Saxicola rubicola*, *Lepus europaeus* LR:Ic (úkryty), *Sorex araneus*, *S. minutus* a i. (viac Topercer 2005) a z biotopov okrem typov X3 Nitrofilná ruderalná vegetácia mimo sídel, X8 Porasty inváznych neofytov (tu hlavne *Aster novi-belgii*) a biotopu národného významu Kr7 Trnkové a lieskové kroviny (s *Acer campestre*, *Crataegus monogyna*, *Pyrus communis*, *Rosa canina*, *Viburnum lantana*, *V. opulus* a i., sčasti ruderalizované) aj zvyšky suchšieho typu biotopu európskeho významu Lk1/6510 Nižinné a podhorské kosné lúky na medziterasovom svahu a jeho úpätí (tiež sčasti ruderalizované). Žiada riadne preskúmať a zámer patrične prehodnotiť najmä v časti IV. v rámci LCA.

K časti III.1.7. (s. 19): nie je pravda, že v dotknutom území i) sa nevyskytujú biotopy flóry a fauny významné z hľadiska zachovania biotickej a krajinskej diverzity a heterogenity (pozrite predchádzajúci odsek), ii) nie je dokumentovaný výskyt chránených druhov živočíchov (pozrite druh európskeho významu *Lacerta agilis* i ďalšie chránené a ohrozené druhy stavovcov v predchádzajúcom odseku a v práci Topercer 2005). Žiada opraviť a prehodnotiť najmä v časti IV. v rámci LCA.

K časti III.2. (s. 19 – 21): dotknuté územie leží v Turčianskej kotline v podcelku Turčianske nivy (Mazúr & Lukniš 1980) a nie Lúčanské podhorie, ako uvádza zámer. V dôsledku toho chybné charakterizuje aj geologický podklad, povrch, pôdy, klímu, rekonštruovanú prirodzenú vegetáciu i súčasnú krajinnú štruktúru a stupeň ekologickej stability či kvality krajiny. Navyše platí, že navrhovaná činnosť nie je len v kontakte, ale aj priamo zasahuje do genofondovej lokality regionálneho ÚSES č. 135 Mestská hora, čo na inom mieste priznáva aj zámer (pozrite časť IV.3.2. na s. 37). Žiada opraviť a prehodnotiť najmä v časti IV. v rámci LCA.

K časti III.3.5. (s. 23): v dôsledku obmedzení vstupných dát v kapacitnom posúdení dopravného napojenia, nezriedka nevhodných ukazovateľov, podcenenia kumulatívnych vplyvov dopravy z centra mesta i podcenenia širších dopravných kontextov (narastajúca živelná urbanizácia Koštian nad Turcom, Žabokriek a i. a úmerne tomu hustnúca premávka na ceste I/65 a jej križovatkách) zámer podhodnocuje ako aktuálne dopravné zaťaženie, tak aj pritaženie vplyvom navrhovanej činnosti (o. i. 228 parkovacích miest a tomu zodpovedajúci prírastok dynamickej dopravy), ktorá by veľmi pravdepodobne dlhodobo významne prispievala k nárastu hluku, znečistenia ovzdušia [zvlášť výfukovými plynmi i inými časticami PM10 a zvlášť pri tunajšom častom výskyte inverzií a hmiel – Mindáš & Škvarenina 2002], produkcii odpadov, k zahlcovaniu križovatiek s vytváraním zápch (už viac rokov bežných), k vzrastu rizika dopravných nehôd a k vážnym stratám času i produktivity ľudí. Žiada riadne preskúmať a zámer patrične prehodnotiť v rámci LCA.

K časti III.4.1. (s. 24 – 25): už aj tak dlhodobo zlý stav ovzdušia v dotknutom území i v regióne ešte zhoršujú špecifiká tunajšej kotlínovej klímy, ako častý výskyt inverzií, hmiel (Mindáš & Škvarenina 2002) i bezvetria a súvisiace zlé rozptyľové podmienky škodlivín, zvlášť v jeseni a v zime. Žiada riadne doskúmať a prehodnotiť zámer v rámci LCA.

K časti III.4.4. (s. 26): už z pripomienok k časti III.1.6. vidno, že zámer značne podhodnocuje aj súčasný stav flóry, fauny a biotopov dotknutého územia, ktorého východný okraj prinajmenšom pre daktoré druhové populácie a biotopy predstavuje špecifické „opusteniskové“ refúgium, resp. „nášľapný kameň“ v odprírodnenej poľnohospodársko-infraštruktúrno-priemyselnej krajine. Navrhovaná činnosť so svojou prístupovou a stavebnou stopou by tu naopak významne podporila šírenie inváznych a rozpínavých organizmov. Žiada prehodnotiť v rámci LCA.

Výjadrenie Navrhovateľa: rôzne námietky voči presnosti popisu súčasného stavu dotknutého územia (kap. III): Navrhovateľ akceptuje upresnenia uvedené v stanovisku, najmä v doplnení popisu fauny a flóry v blízkej genofondovej lokalite, ktorý je pre situovanie uvedeného zámeru relevantný, v závere stanoviska je však konštatované, že v časti vyhodnotenia vplyvov na ÚSES (kap. IV.3.2.2 s. 37) bol kontakt a zásah do genofondovej lokality popísaný a vyhodnotený. Na základe námietok voči umiestneniu navrhovanej činnosti so zásahom do genofondovej lokality sa rozhodol investor upraviť dispozíciu objektov navrhovanej činnosti tak, aby bol zásah do genofondovej lokality vylúčený. Pôvodný okrajový zásah do genofondovej lokality bol úpravou dispozície úplne eliminovaný, ako je zrejmé z priloženej situácie, celý zadný trakt bude nezastavaný a zakomponovaný plynule do územia nadväzujúceho ku genofondovej lokalite. Na ploche, ktorá bude predmetom realizácie navrhovanej činnosti

po zmene dispozície, v súčasnosti udržiavanej bez výrazných náletov, bola vykonaná obhliadka so zástupcom štátnej ochrany prírody, pričom výskyt chránených druhov uvádzaných v stanovisku nebol nepotvrdený.

K časti IV.1.4. (s. 29): chýba úplná a presná bilancia energetických nákladov a výnosov navrhovanej činnosti, ktorej energetická náročnosť sa zjavne podhodnocuje. Žiada riadne upresniť a prehodnotiť v rámci LCA.

K časti IV.1.5. (s. 29 – 30): pozrite pripomienky k časti III.3.5. a z nich plynúcu potrebu prehodnotiť zamýšľané riešenie dopravy, kapacitné posúdenie i zámer ako celok v rámci LCA.

K časti IV.2.2. (s. 30 – 31): v nadväznosti na pripomienky k časti III.1.4. sa v zámere podhodnocuje najmä riziko únikov odpadových vôd do podzemia a ich kumulatívne dopady na už aj tak znečistené podzemné vody v dotknutom území. Žiada prehodnotiť.

K časti IV.2.4. (s. 33 – 34): v nadväznosti na pripomienky k častiam II.1. až II.9. a III.3.5. možno nielen pri výstavbe, ale aj pri samotnej navrhovanej činnosti očakávať prekračovanie najvyšších prípustných hladín hluku tak z dopravy, ako aj z technologických zdrojov, a to hlavne prostredníctvom kumulatívnych či synergických vplyvov s inými už existujúcimi zdrojmi hluku. Žiada riadne preskúmať a prehodnotiť zámer.

K časti IV.2.5. (s. 34): navrhovaná činnosť by značne rozšírila zastavané územie mesta, zväčšila zastúpenie stavebných objektov (zvlášť masívnych a energeticky náročných), komunikácií, spevnených plôch a iných klimaticky i hydriky aktívnych povrchov a prvkov v území, čím by nielenže nežiadúco zväčšila akumuláciu a vyžarovanie slnečnej energie, ale zvlášť v zimnom polroku aj vyžarovanie energie z vykurovania objektov. Ovplyvnila by aj lokálne prúdenie vzduchu, vsakovanie zrážok, ešte viac rozkolísala ich povrchový odtok, celkovo zhoršila miestnu vodnú bilanciu i bilanciu žiarenia (najmä albedo a tienenie cez deň vs svetelný smog večer/v noci s dopadmi o. i. na populácie hmyzu v okolí) a kumulatívne tak prispela k zosilneniu už aj tak dosť silného efektu mestského tepelného (a svetelného) ostrova a k ďalšiemu zhoršeniu miestnej klímy. Žiada riadne preskúmať a prehodnotiť zámer v rámci LCA.

K časti IV.3. a ďalej:

Fakty a dôkazy vo vyššie uvedených pripomienkach a námietkach spolu s princípom predbežnej opatrnosti a ďalšími princípmi platnej európskej i národnej legislatívy na rozdiel od tvrdení v zámere oprávňujú očakávať, že navrhovaná činnosť v dotknutom území by pravdepodobne a dlhodobo významne prispievala k nárastu znečistenia ovzdušia (vrátane prašnosti, zápachu a skleníkových plynov) i podzemných vôd a pôdy, k nárastu hlučnosti, k zhoršeniu stavu niektorých pôvodných druhových populácií rastlín, živočíchov a ich biotopov, resp. krajinných štruktúr i k ďalšiemu rozširovaniu inváznych a rozpínavých organizmov. Zvýšila by tiež už aj tak vysoké intenzity cestnej dopravy (najmä na ceste I/65) a zaťaženosť niektorých križovatiek, niektoré zdravotné riziká a niektoré nepriaznivé nepriame, kumulatívne alebo inak interagujúce vplyvy, pričom navrhnuté preventívne a/lebo zmierňujúce opatrenia by boli len obmedzené až nedostatočne účinné.

Všetky vyššie uvedené námietky, pripomienky a požiadavky považujte, prosím, za zásadné. Preto žiada, aby sa stali súčasťou určeného rozsahu hodnotenia a ďalších krokov posudzovania navrhovanej činnosti podľa zákona.

Vyjadrenie Navrhovateľa: (s.29) požiadavka na úplnú a presnú bilanciu energetickej náročnosti: navrhovateľ vychádzal zo svojej skúsenosti z prevádzky obdobných objektov, údaje o energetickej náročnosti uvedené v zámere nie sú podhodnotené, ale uvedené na základe princípu predbežnej opatrnosti z konzervatívneho hľadiska (teoreticky najnepriaznivejšia situácia), pričom je v záujme navrhovateľa, aby reálny dopad činnosti (energetická náročnosť) bola nižšia oproti posúdenému stavu, čo bude však možné až pri spracovaní projektovej dokumentácie pre povolenie činnosti. V rámci navrhovaného riešenia sú vo významnej miere využívané alternatívne/obnoviteľné zdroje energie. (s. 29-30) požiadavka na prehodnotenie riešenia dopravy, kapacitné posúdenie v rámci LCA: dopravné napojenie bolo posúdené odbornou štúdiou - schválenou metodikou v zmysle požiadaviek na kapacitné posudzovanie.

(s. 30-31) pripomienka k podhodnoteniu rizika únikov odpadových vôd je nerelevantná. Prevádzkou navrhovanej činnosti budú vznikať splaškové odpadové vody, ktoré budú odvádzané splaškovou kanalizáciou na čistenie, riziko havarijného úniku ropných látok z mechanizmov počas stavby je možné minimalizovať štandardnými organizačnými opatreniami, pričom počas prevádzky bude riziko znečistenia podzemných vôd z havarijného úniku minimálne vzhľadom na vybudovaný systém čistenia dažďových vôd z parkoviska. Uvedené opatrenia sú štandardné a nie je zdokumentované znečisťovanie podzemných vôd vplyvom obdobných prevádzok.

(s. 33-34) pripomienky k očakávaniu prekračovania najvyšších prípustných hladín hluku pri prevádzke navrhovanej činnosti - vplyvy boli vyhodnotené na základe hlukovej štúdie, ktorá nepreukázala prekračovanie stanovených prípustných hodnôt.

(s. 34) - navrhovaná činnosť rozšíri zastavané územie, stavebné objekty, komunikácie, spevnené plochy, zväčšenie akumulácie a vyžarovania slnečnej energie v zime z vykurovania objektov, vplyv na lokálne prúdenie vzduchu, vsak zrážok, rozkolísanie povrchového odtoku, zhoršenie vodnej bilancie, bilancie žiarenia, zosilnenie efektu mestského tepelného a svetelného ostrova, ďalšie zhoršenie miestnej klímy - navrhovaná činnosť je v súlade s územným plánom, bude realizovaná v zastavanom území mesta, t.j. vplyv zastavanosti objektami, komunikáciami a spevnenými

plochami je primeraný a vzhľadom k súčasnému stavu zastavanosti okolitého územia primeraný a akceptovateľný. Na rozdiel od existujúcich stavebných objektov v okolí, pri projektovej príprave tohto zámeru navrhovanej činnosti sa navrhli opatrenia, ktoré významne znižujú príspevok k riziku zvýšenia teploty povrchu - sadové úpravy s výsadbou stromovej a kríkovej zelene, dažďová záhrada a relatívne vysoký podiel zelených plôch.

Námietky k časti IV. 3 - pri spracovaní zámeru boli posúdené vplyvy v súlade s princípom predbežnej opatrnosti a pri hodnotení sa vychádzalo z konzervatívnych vstupných údajov. Vplyv na znečisťovanie ovzdušia bol vyhodnotený rozptylovou štúdiou, ktorá nepotvrdila dlhodobé príspevky k znečisťovaniu ovzdušia v súvislosti s navrhovanou činnosťou.

Hluková štúdia nepotvrdila významný nárast príspevku hlučnosti v súvislosti s navrhovanou činnosťou. Navrhovaná činnosť svojím charakterom nebude prispievať k zhoršeniu znečistenia podzemných vôd a pôdy.

Po úprave projektu pre územné rozhodnutie, v ktorom sa vylúčil zásah do územia genofondovej lokality, bude aj vplyv na zhoršenie stavu niektorých druhových populácií rastlín, živočíchov a ich biotopov minimálny.

Navrhovaná činnosť nebude zasahovať do krajinných štruktúr mimo rámec schváleného územného plánu.

V súvislosti s navrhovanou činnosťou nie je relevantný vplyv na rozširovanie invázných a popínavých organizmov, nakoľko bude zeleň v rámci areálu navrhovanej činnosti kontrolovaná a udržiavaná. Navrhovateľ je prístupný pri riešení vegetačných úprav zohľadniť požiadavky orgánu ochrany prírody. Intenzita dopravy sa zvýši, kapacitné posúdenie však preukázalo, že neprekročí akceptovateľnú úroveň.

Navrhnuté opatrenia sú v porovnaní s obdobnými navrhovanými činnosťami na nadštandardnej úrovni, budú sa využívať najmodernejšie dostupné stavebné a technologické inovácie s minimalizáciou energetických nárokov na prevádzku objektov, s využitím alternatívnych zdrojov energie a opatreniami na zvýšenie retencie vôd, navrhnutým vysokým podielom zelene.

Vyjadrenie OU MT-OSŽP: Súčasťou zámeru je hluková a rozptylová štúdia, ktoré hodnotili vplyv navrhovanej činnosti na zdravie ľudí a na životné prostredie. Hluková štúdia konštatuje, že na základe vykonanej predikcie akustických pomerov v záujmovom území od emisie hluku z mobilných a stacionárnych zdrojov pozemnej cestnej dopravy, ktoré súvisia iba od činnosti navrhovaného projektu, neboli prekročené limity prípustných hodnôt hluku z iných zdrojov pre kategóriu územia III., vo vonkajšom prostredí obytných budov. Výsledkom rozptylovej štúdie je, že doprava súvisiaca s prevádzkou navrhovaného hypermarketu nezaťažuje nadmerne ovzdušie v okolí a nebude predstavovať zdravotné riziko pre okolité obyvateľstvo. Predmet posudzovania spĺňa požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené právnymi predpismi vo veciach ochrany ovzdušia.

Analytická metóda LCA nie je v súčasnosti zakotvená v právnej úprave Slovenskej republiky. Pre navrhovateľa môže mať iba odporúčací charakter. Použitie danej metódy nevyplývalo zo žiadneho doručeného stanoviska od rezortného orgánu, dotknutých orgánov a povoľujúcich orgánov.

Navrhovaná činnosť sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nachádza v 1. stupni ochrany, kde osvetlenie nie je legislatívne obmedzené.

Samotný zámer navrhuje opatrenie na zlepšenie mikroklimy daného územia ako sú napríklad dažďová záhrada, retenčné nádrže, fotovoltická strecha. Vychádzajúc zo zámeru a jednotlivých stanovísk dotknutých orgánov opatrenia na zabezpečenie ochrany mikroklimy a spodných vôd sú dostatočné. K cestnej komunikácii sa vyjadril Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, ktorý k predmetnému zámeru nemal zásadné pripomienky a určil podmienky, ktoré sú premietnuté do výrokovej časti rozhodnutia.

Podľa stanoviska UHA mesta Martin navrhovaná činnosť sa nachádza v plochách navrhovanej vybavenosti ako stavba občianskej vybavenosti. Zámer umiestnenia hypermarketu na predmetných pozemkoch je v súlade s platným územným plánom mesta Martin.

Navrhovaná činnosť po úprave dispozície stavebných objektov nebude zasahovať do genofondovej lokality 135 Mestská hora. Zadný trakt bude nezastavaný a zakomponovaný plynule do územia nadväzujúceho ku genofondovej lokalite. Návrh vegetačných úprav a úprav zelených plôch budú súčasťou projektovej dokumentácie pre ďalšie stupne povoľovacích konaní. Ako jedna z podmienok na eliminovanie vplyvov navrhovanej činnosti je monitorovanie a odstraňovanie invázných druhov rastlín. Pri dodržaní eliminačných opatrení, ktoré sú súčasťou textovej časti zámeru a podmienok rozhodnutia, bude vplyv navrhovanej činnosti na pôdu a spodné vody minimálny.

3) Róbert Tomčík listom doručeným dňa 25.01.2023 - uviedol k predloženému zámeru nasledujúce stanovisko:

Podľa zákona o posudzovaní vplyvov podáva námietky k navrhovanej činnosti Hypermarket Martin. Nesúhlasí s navrhovanou činnosťou. Svoje stanovisko odôvodnil nasledovne:

Areál Hypermarket Martin bude zasahovať až k úpätiu medziterasového svahu tzv. Mestská hora 1, ktorá je biotopom európskeho významu. Vyskytujú sa tu xerothermné suché lúky, s významnou xerothermnou flórou a faunou. Medziterasový svah je zaradený do M – ÚSES s lokálnymi biocentrami. Toto územie je genofondovou lokalitou. Vyskytujú sa tu vzácne aj chránené druhy rastlín a živočíchov. Podľa projektovej dokumentácie a dokumentu EIA

navrhovaná činnosť mierne zasiahne do M-USES, čo je neprípustné. Odstup 0 m od tohoto cenného biotopu by malo za následok poškodenie až zničenie tohoto biotopu. Ďalším negatívnym ničivým vplyvom bude silné osvetlenie areálu Hypermarketu, ktorý bude veľmi rušivo a ničivo pôsobiť na všetky živé, rastliny, živočíchy, hmyz. Tento cenný biotop bude zasiahnutý silným svetelným smogom, ktorý bude pôsobiť na biotop cudzoročno a agresívne. V budúcnosti sa uvažuje aj o vybudovaní cestnej komunikácie, ktorá by prepojila Hypermarket s východným mestským okruhom. Táto cesta by bola trasovaná biotopom európskeho významu a genofondovou lokalitou, ktorá je biokoridorom a súčasťou M-USES a preto je to neprípustné. Stavať hypermarket na tomto mieste je úplne nevhodné aj z hľadiska dopravy, lebo na hlavnej ceste z Martina smerom do Koštian sa tvoria každý deň najmä popoludní dlhé kolóny áut, cesta kapacitne nestačí. Výstavbou Hypermarketu by mohlo dôjsť až ku kolapsu dopravy.

Vyjadrenie navrhovateľa: Na základe námietok voči umiestneniu navrhovanej činnosti so zásahom do genofondovej lokality sa rozhodol investor upraviť dispozíciu objektov navrhovanej činnosti tak, aby bol zásah do genofondovej lokality vylúčený.

Silné osvetlenie areálu - silný svetelný smog - navrhovaná činnosť bude umiestnená vo voľnom priestore medzi 2 existujúcimi objektami a cestnou komunikáciou, v zastavanom území mesta Martin, ktoré sú aj v súčasnosti osvetlené, príspevok k existujúcemu svetelnému smogu teda oproti súčasnému stavu bude mierny. Vzhľadom na energetické požiadavky bude osvetlenie riešené na optimálnej úrovni s ohľadom na šetrenie prírodných zdrojov - elektrickej energie. Svetelný smog nie je priamo legislatívne regulovaný - z hľadiska ochrany zdravia je vplyv osvetlenia navrhovanej činnosti irelevantný, z hľadiska ochrany prírody sa jedná o územie v prvom stupni ochrany, kde nie je osvetlenie legislatívne obmedzené/regulované.

Prepojenie Hypermarketu s východným mestským okruhom - plánované prepojenie je zahrnuté v územnom pláne a nesúvisí s realizáciou Hypermarketu, navrhovateľ nebude uvedené prepojenie realizovať, musí však rešpektovať územnú rezervu pre toto prepojenie, na ktorom nemôže realizovať žiadnu stavebnú činnosť.

Dopravná intenzita, zápchy v poobedňajších hodinách smerom do Koštian - pre posúdenie kapacity komunikácie bolo vykonané dopravné posúdenie, ktoré preukázalo, že dopravná intenzita v súvislosti s navrhovanou činnosťou neprekročí kapacitu cesty I/65 ul. Kollárova. V súčasnosti sa vytvárajú kolóny na uvedenej križovatke v jednom smere v poobedňajšom časovom úseku, je to ovplyvnené najmä životným štýlom a pracovnou dobou zamestnancov, tieto skutočnosti navrhovaná činnosť neovplyvní.

Zo stanovísk k zámeru vzišli viaceré pripomienky, ktoré navrhovateľ zohľadnil už v predprojektovom štádiu prípravy projektovej dokumentácie a upravil situáciu dispozície stavebných objektov tak, aby nedošlo k zásahu do genofondovej lokality. Novou dispozíciou usporiadania stavebných objektov bude riešený vstup zásobovania hypermarketu z juhovýchodnej strany, medzi genofondovou lokalitou a objektom hypermarketu ostane zelená plocha, ktorá spolu so samotným objektom hypermarketu bude čiastočne izolovať genofondovú lokalitu od urbánnych aktivít zo západnej strany objektu. V súvislosti s uvedenou zmenou dispozície došlo k niektorým zmenám údajov, uvádzaných v zámere:

Celkové bilancie navrhovanej stavby:

Bilancia stavby: Údaj v zámere / Po zmene dispozície

Plocha areálu: 24 395 m² / 24 395 m²

Zastavaná plocha: 5 011 m² / 5 011 m²

Úžitková plocha: 5 010 m² / 5 010 m²

Predajná plocha: 3 055 m² / 3 055 m²

Zelené plochy: 8 949 m² / 9 515 m²

Spevnené plochy: 10 435 m² / 9 869 m²

Počet zamestnancov: 60 osôb / 60 osôb

Počet parkovacích miest: 228 PM / 226 PM

Uvedené zmeny sú mierne pozitívne, ale v zásade neovplyvňujú hodnotenie vplyvov v kapitole IV. zámeru navrhovanej činnosti a závery odborných štúdií. Zároveň zmena dispozície výrazne eliminuje vplyv na genofondovú lokalitu, ktorý bol aj predmetom námietok v doručených stanoviskách. Na základe uvedeného môžeme konštatovať, že proces posudzovania vplyvov splnil svoj účel v rámci zisťovacieho konania, t.j. stanoviť opatrenia a podmienky pre povolenie a realizáciu navrhovanej činnosti a jeho pokračovanie nevnesie nové pohľady na predloženú činnosť.

Vyjadrenie OU MT-OSŽP: Na základe doručených stanovísk bola upravená dispozícia navrhovaného objektu tak, aby nezasahovala do genofondovej lokality 135 Mestská Hora. Vo výrokovej časti rozhodnutia sú určené podmienky pre navrhovateľa na elimináciu vplyvov navrhovanej činnosti na genofondovú lokalitu: pozdĺž genofondovej lokality nebude realizovaná žiadna stavebná činnosť. Územie, v ktorom sa činnosť navrhuje, sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nachádza v 1. stupni ochrany, kde

osvetlenie nie je legislatívne obmedzené. K osvetleniu/svetelnému smogu Hypermarketu nemal námietky vo svojom stanovisku orgán ochrany prírody a krajiny. Plánovaná činnosť nesúvisí s Východným mestským okruhom. Podľa stanoviska UHA mesta Martin je navrhovaná činnosť po úprave dispozičného riešenia objektov v súlade s územným plánom mesta Martin. K cestnej komunikácii sa vyjadril Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, ktorý k predmetnému zámeru nemal zásadné pripomienky a určil podmienky, ktoré sú premietnuté do výrokovkej časti rozhodnutia.

OU MT-OSŽP listom č. OU-MT-OSZP-2023/003466-018-No zo dňa 01.02.2023 a listom č. OU-MT-OSZP-2023/003466-025-No zo dňa 01.03.2023 vyzval navrhovateľa o doplňujúce informácie na objasnenie pripomienok a požiadaviek vyplývajúcich zo stanovísk. Navrhovateľ doručil dňa 17.02.2023 a dňa 20.03.2023 písomné stanoviská k jednotlivým pripomienkam a požiadavkám, ktoré boli doručené k predmetnej navrhovanej činnosti.

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát starostlivosti o životné prostredie, na základe žiadosti tunajšieho správneho orgánu predĺžil lehotu na vydanie rozhodnutia listom č. OU-ZA-OOP3-2023/017285-002 zo dňa 16.02.2023.

OU MT-OSŽP podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku listom č. OU-MT-OSZP-2023/003466-027-No zo dňa 22.03.2023, listom č. OU-MT-OSZP-2023/003466-028-No zo dňa 22.03.2023 a opakovanou výzvou listom č. OU-MT-OSZP-2023/003466-030-No zo dňa 23.03.2023 oboznámil účastníkov konania s tým, že v rámci zisťovacieho konania k zámeru navrhovanej činnosti zhromaždil rozhodujúce podklady na vydanie rozhodnutia a ako účastníci konania majú právo sa s podkladmi na vydanie rozhodnutia oboznámiť a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia, vyjadriť pred vydaním rozhodnutia, prípadne navrhnúť ich doplnenie. Možnosť nazretia do spisu využili UHAM Martin a p. Róbert Tomčík. V stanovenej lehote bolo doručené vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia od UHA mesta Martin, od p. Ing. Jána Topercera, p. Róberta Tomčíka a ZDS.

Vyjadrenie ZDS k podkladom rozhodnutia zo dňa 28.03.2023:

ZDS žiada parkovisko riešiť v podzemnej garáži pod samotnou predajňou, kde by mohli byť lokalizované aj zázemie hypermarketu či jeho zásobovanie. Priestor na teréne žiada upraviť ako parčík. Alternatívou je nariadiť použitie retenčných vegetačných parkovísk s prekrytím pergolami a popínavými rastlinami, ako podrobnejšie a názornejšie ZDS uviedlo v pôvodnom stanovisku k zámeru. Predmetom konania neboli (okrem nulového variantu) aj dva odlišné realizačné varianty, ktoré by sa od seba líšili rôznou intenzitou a kvalitou vplyvov na životné prostredie tak, ako predpokladá § 22 ods.6 zákona EIA

(<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-22.odsek-6>).

ZDS namietla upustenie od variantného riešenia, ktoré má byť výnimočné; avšak sa stalo bežnou praxou, ktorej cieľom je liberovať navrhovateľa od environmentálnej zodpovednosti v zmysle § 27 ods.1 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí. Projekt je možné plánovať v inom dispozičnom riešení, či s prijatím lepších a viacerých zmierňujúcich opatrení. Úrad neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k názoru, že upustenie od variantnosti je výnimočným a v danom prípade nezbytným riešením; úrad v odôvodnení uvádza, že zhodnotil argumenty navrhovateľa uvedené v žiadosti, tieto dôvody v rozhodnutí uvádza, ale neuvádza svoje vlastné vyhodnotenie opodstatnenosti takýchto argumentov. Rozhodnutie o upustení od variantného riešenia je preto arbitrárne a svojvoľné, ktorého jediným účelom je umožniť navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam v tomto smere. Okresný úrad porušil ustanovenia poslednej časti § 3 ods.1 Správneho poriadku ako aj poslednej vety § 47 ods. 3 Správneho poriadku; porušil účel ale aj znenie § 22 ods. 6 zákona EIA. V konečnom dôsledku nebol dodržaný účel a cieľ konania EIA v zmysle zákona EIA. Na podporu týchto tvrdení odkazujeme na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 1S/295/2017 (https://www.slov-lex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSBA-2018-1017202045_5), ktorého argumentácia je obdobná. Úrad sa nepridŕža výnimočnosti upustenia od variantného riešenia, ale stalo sa to jeho bežnou štandardnou praxou, kedy upúšťa od variantného riešenia v podstate pri každom zámere, ktorému je príslušným úradom. Dôvody uvedené ako zdôvodnenie od upustenia variantného riešenia zdôvodňujú iba umiestnenie danej funkcie hypermarketu v tejto lokalite, ale ani jeden z nich neuvádza racionálny dôvod, prečo by nebolo možné alebo vhodné riešiť zámer variantne, preto žiadame, aby si úrad uplatnil od navrhovateľa variantné riešenie zámeru.

ZDS žiada určiť ako podmienku realizáciu zelenej vegetačnej strechy a zelených fasád v zmysle ich pripomienok z pôvodného stanoviska k zámeru.

Podľa vyjadrenia ZDS nedostalo odpovede (v doplňujúcej informácii) na nasledovné pripomienky:

- Užívateľom budú nielen nájomcovia predajných priestorov ale celá verejnosť, ktorá bude musieť znášať túto neprirodzenú súčasť životného prostredia. Je zrejmé, že sa jedná o developerskú prípravu predajne buď pre LIDL alebo pre Kaufland, ktoré svoje predajne nedevelopujú samé, ale len prostredníctvom lokálnych developérov, ktorí si založili výnosný biznis na kšeftovaní so životným prostredím. Z dôrazu na jednoduchú stavbu vyplýva, že navrhovateľ má v pláne použiť štandardný a dnes už prekonaný koncept „krabicových“ prefabrikátových konštrukčných prvkov s nedostatočným environmentálnym štandardom, takýto prístup je dnes už neprípustný a nedostatočný. Zámer je potrebné podriaďovať nie obchodnej funkcii ale environmentálnemu štandardu, ktorý sa stal už aj v retaile štandardný v úplne inej konfigurácii: zelené strechy, retenčné parkoviská, zelené fasády, dažďové záhrady, sadové úpravy ako lokálneho parčíka sú len jednými z nich; ďalšími je energetická efektivita na úrovni aspoň A1.

- O nízkej environmentálnej kvalite svedčí aj spôsob zakladania stromov na parkoviskách – do výstavbových jám. Prvky modrozelenej infraštruktúry vyžadujú odlišný prístup a špeciálnu prípravu koreňového priestoru stromov, viac uvádzame v samostatnej časti.

Nedotiahnutá je aj koncepcia nakladania s vodou, kde je badať fragmenty viacerých prístupov, z ktorých ani jeden nie je dotiahnutý do konca. „Klasický“ prístup zabetónovania plôch s dažďovou kanalizáciou je doplnený dažďovou záhradou a vsakovacími objektami, z akej logiky územia projektant vychádzal avšak javí sa to tak, že na „klasický“ model krabice „aká sa kreslí už 20 rokov“ sa snažil na základe zadania napasovať niektoré prvky ako je dažďová záhrada a odvod do podlažia vsakovacími objektami. Nie je však badateľná logika takéhoto usporiadania, ktorá by bola preukázateľná výpočtami vodných bilancií čiastkových povodí, z ktorých by takéto koncepčné riešenie bolo možné odvodiť. Uvedené nedostatky žiadame napraviť a je potrebné ďalšie dokazovanie v zmysle vyššie uvedených pripomienok.

Vyjadrenie OU MT-OSŽP: Tunajší úrad posúdil zámer navrhovanej činnosti z hľadiska povahy, rozsahu zámeru, miesta vykonávania navrhovanej činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, pričom vzal do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území. Pri posudzovaní zámeru navrhovanej činnosti z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zvažovaní ďalšieho postupu v zmysle ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov použil OU MT-OSŽP kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona o posudzovaní vplyvov, uvedené v prílohe č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov, ktorá je transpozíciou prílohy č. III. Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie. Súčasťou predloženého zámeru a určených podmienok vo výrokovej časti rozhodnutia sú zakomponované prvky modrozelenej infraštruktúry. Predložený zámer neuvažuje s podzemnými garážami ani s lokálnym parčíkom. Podľa stanoviska UHA mesta Martin je navrhovaná činnosť v súlade s územným plánom mesta. Energetická efektivita objektov na úrovni A1 vyplýva navrhovateľovi pri dodržiavaní aktuálnych právnych predpisov.

Vyjadrenie k podkladom rozhodnutia UHA mesta Martin zo dňa 28.03.2023, kde sa okrem iného uvádza:

„...navrhovaná činnosť sa nachádza v plochách navrhovanej vybavenosti ako stavba občianskej vybavenosti. Zámer umiestnenia hypermarketu na predmetných pozemkoch je v súlade s platným územným plánom, v časti zasahuje do genofondovej lokality. ÚHAM požadoval projektovú dokumentáciu pre územné rozhodnutie upraviť tak, aby pozdĺž genofondovej lokality zasahujúcej do pozemku nebola realizovaná žiadna stavebná činnosť. Na základe výzvy OÚ ŽP Martin na vyjadrenie k podkladom rozhodnutia sa ÚHAM oboznámil s novými podkladmi predloženými na OÚ Martin. ÚHA konštatuje, že požiadavka na úpravu umiestnenia stavby z dôvodu rešpektovania genofondovej lokality je v zámere navrhovanej činnosti zohľadnená. Zásobovanie je riešené v juhovýchodnej časti objektu, pozdĺž genofondovej lokality zasahujúcej do pozemku nebude realizovaná žiadna stavebná činnosť, medzi objektom a genofondovou lokalitou je navrhovaná dažďová záhrada a zeleň. Zámer navrhovanej činnosti nepožadujeme posudzovať.“

Vyjadrenie OU MT-OSŽP: Stanovisko berie na vedomie.

Vyjadrenie k podkladom rozhodnutia od Ing. Jána Topercera listom zo dňa 24.04.2023 cit.:

„V tejto veci trvám na svojom stanovisku zo dňa 24.1.2023. Ani po dodaní doplňujúcich informácií s vymedzením genofondovej lokality regionálneho ÚSES č. 135 na ortofotomape, novou dispozíciou stavebných objektov a p. zámer nevychádza zo spoľahlivo zisteného a posúdeného stavu vecí a vecne ani procesne ho nemožno brať ako dostatočný podklad pre vydanie akéhokoľvek rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov. Dokladajú to konkrétne a na vedeckých dôkazoch založené pripomienky a námietky v jeho citovanom stanovisku, s ktorými sa v doplnených podkladoch rozhodnutia nik náležite nevysporiadal, resp. ani nezaoberal. Žiadam to napraviť a dopĺňa aj ďalšie pripomienky a námietky:

1. K významnému poškodeniu prírodných hodnôt a ekologických režimov dotknutého územia by tu mohlo dôjsť už v etape prípravných prác na zámere ich prístupovou stopou (site access footprint - pozrite napr. Topercer 2013), ktorú spracovatelia zámeru i doplňujúcich informácií aj príslušné orgány a organizácie územného plánovania i štátnej ochrany prírody a životného prostredia vo svojej dokumentácii, stanoviskách a rozhodnutiach dlhodobo nechápu, nechcu chápať a/lebo ignorujú. Počas realizácie zámeru a neskôr by tieto hodnoty a záujmy mohla ďalej poškodzovať a ničiť jeho stavebná stopa (construction footprint, building footprint - Law Insider 2013-2023, Pasquali a kol. 2019, Bonack 2021), a to vo významne väčšej miere, ako pripúšťa - či vôbec chápe - navrhovateľ a príslušné orgány (pozrite napr. Topercer 2005, 2012, 2018, 2021, Topercer & Bernátová 2013).
2. Objekt SO 206 „Dažďová záhrada“ by v daných prírodných podmienkach (okraj holocénnej nivy Turca) a s navrhnutými parametrami mal len minimálnu environmentálnu účinnosť (skôr marketingovú - ako klimatický „greenwashing“) a v polohe susediacej s teplo- a suchomilnými biotopmi genofondovej lokality by mohol prispievať k nežiadúcim zmenám ich ekologických režimov.
3. Koridor pre prepojenie cesty I/65 so zamýšľaným tzv. východným mestským okruhom (ďalej „VMO“) by neprípustne narušil genofondovú lokalitu regionálneho ÚSES č. 135 Mestská hora (bližšie Topercer 2005, Hájnikova a kol. 2012) a neriešil by zápchy a iné problémy už teraz preťažených cestných komunikácií (I/65) uvažovaných pri dopravnom pripojení navrhovanej činnosti. Na širšiu neprijateľnosť VMO nadto upozorňuje i petícia proti nepriaznivým vplyvom (aj) tejto stavby na prírodu i životné prostredie, ktorú podpísalo najmenej 2020 ľudí na petičných hárkoch a 141 online tu <https://www.peticie.com/peticia-proti-vystavbe-obytneho-suboru-martinske-terasy-a-vychodnehomartinskeho-okruhu>. Petícia je stále aktuálna a zakladá ďalší podstatný dôvod na riadne posúdenie navrhovanej činnosti podľa zákona o EIA a na zodpovedajúcu aktualizáciu územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin.
4. Vzdialenosť medzi objektom SO 201 „Zásobovací dvor“ ako potenciálne významným zdrojom rušivých vplyvov (šírenie invázných a rozpínavých druhov organizmov, hluku, výfukových plynov, prachu, mikroznečistenín a p.) a genofondovou lokalitou regionálneho ÚSES č. 135 zostáva stále neprípustne malá (len okolo 1,5 m!).
5. Značná časť areálu navrhovanej činnosti by svojím VJV okrajom silno a neprípustne zasiahla priamo do genofondovej lokality regionálneho ÚSES č. 135 a oplotením so zmenou využitia zeme by tu vytvorila o. i. významnú bariéru pre rozptyl, migráciu a iné formy mobility a konektivity tunajších populácií a spoločenstiev rastlín a živočíchov.

Všetky uvedené pripomienky, námietky a požiadavky považujte, prosím, za zásadné. Preto žiadam, aby sa stali súčasťou určeného rozsahu hodnotenia a ďalších krokov posudzovania navrhovanej činnosti podľa zákona.“

Vyjadrenie OU MT-OSŽP: k bodu 1) Navrhovateľ listom zo dňa 20.03.2023 doplnil vplyv výstavby na genofondovú lokalitu a navrhol aj kompenzačné opatrenia na elimináciu vplyvov, či už počas výstavby, alebo samotnej realizácie navrhovanej činnosti. K bodu 2) Vegetačné a sadové úpravy budú riešené v projektovej dokumentácii v ďalších stupňoch konania, v rámci ktorých bude konkretizovaná výsadba drevín a krov a k predmetnému projektu sadových úprav bude vydané odborné stanovisko orgánu ochrany prírody a krajiny. Súčasťou výrokovvej časti rozhodnutia sú stanovené podmienky, ktoré majú napomáhať k zlepšeniu environmentálneho začlenenia zámeru navrhovanej činnosti do prostredia. K bodu 3) Východný mestský okruh nie je súčasťou posudzovanej činnosti „Hypermarket Martin“. K bodu 4) a 5) Súčasťou predloženého zámeru bola aj Rozptylová štúdia, kde bolo konštatované, že navrhovaná činnosť spĺňa právne predpisy vo veciach ochrany ovzdušia. Ako jedna z podmienok na eliminovanie vplyvov navrhovanej činnosti je monitorovanie a odstraňovanie invázných druhov rastlín. Navrhovaná činnosť po úprave dispozičného riešenia stavebného objektu je v súlade s platným územným plánom mesta Martin a jeho schválenými regulatívmi pre danú lokalitu. K zámeru navrhovanej činnosti boli doručené stanoviská od dotknutých orgánov, povoľujúceho orgánu, ktoré boli súhlasné alebo s pripomienkami súvisiacimi s dodržiavaním všeobecne platných právnych predpisov. Ani jedno z doručených stanovísk neobsahovalo nesúhlas s realizáciou navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie k podkladom rozhodnutia od Róberta Tomčíka listom podaným dňa 03.05.2023, doručeným tunajšiemu úradu dňa 04.05.2023 cit.:

„k navrhovanej činnosti zaujímam nesúhlasné stanovisko. Zámer nevychádza zo spoľahlivého zisteného skutkového stavu veci. Naďalej trvám na tom, že táto navrhovaná činnosť poškodí a znehodnotí medziterasový svah, biotop európskeho významu a genofondovú lokalitu Mestská hora 1, výrazne zhorší už veľmi komplikovanú dopravnú situáciu na ceste I/65. Dopravná situácia a každodenné kolóny na ceste I/65 sú už dnes neúnosné a doprava na tejto ceste najmä do Koštian už začína kolabovať. Aj keď sa urobil ústupok zo strany navrhovateľa, že hypermarket by mal byť posunutý asi o 30 m ďalej od genofondovej lokality, stále je to nedostačujúce. Areál hypermarketu stále zasahuje do genofondovej lokality a biotopu európskeho významu. Stále trvám na tom, že genofondová lokalita bude trpieť

silným svetelným smogom. Biotop bude neustále osvetľovaný prichádzajúcimi autami smerujúcimi na parkovisko, tiež bude osvetľovaný areálovými silnými svetlami. Tento svetelný smog má ničivý vplyv na rastliny, živočíchy, hmyz a pod. Je to asi také niečo, ako keby niekto svietil ľudom v noci halogénom do spálne. Svetelný smog narušuje biorytmy živých organizmov, rastlín a pod. Hmyz, motýle vplyvom silného osvetlenia sa v noci presúvajú ku svetlu, kde nakoniec zblbne. Dôrazne namietam proti pripravovanému koridoru pre prepojenie cesty I/65 s VMO mesta Martin o šírke 13,5 m až 14 m, ktorý pôjde rovno cez genofondovú lokalitu a biotop európskeho významu, tiež aj zelené miesto biokoridor Mestská hora I. Žiadam preto navrhovanú činnosť Hypermarket Martin na tomto mieste nerealizovať a ponechať pozemok pre doterajšiu činnosť, teda ako pasienok.“

Vyjadrenie OU MT-OSŽP: Okresný úrad Žilina, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia vo svojom záväznom stanovisku uvádza ako jednu z podmienok, aby navrhovaná činnosť nezasahovala do genofondovej lokality, čo je aj súčasťou výrokovej časti tohto rozhodnutia. Podľa platného všeobecne záväzného nariadenia mesta Martin č. 38, ktorým sa vyhlasujú záväzné časti Územného plánu sídelného útvaru Martin v znení zmien a doplnkov č.1-7, Regulatív územného rozvoja, Urbanistický okrskok – 13, navrhovaná činnosť sa nachádza v území s určujúcou funkciou VH – plochy navrhovanej vybavenosti, kde sú uvedené záväzné regulatívy:

- hlavná funkcia občianska vybavenosť a služby;
- prípustná funkcia nezávadnej výroby;
- pozdĺž ul. Kollárova zvýšiť nároky na kvalitu architektúry existujúcich aj navrhovaných objektov;
- ponechať koridor pre dopravné prepojenie VMO a cesty I/65 (ul. Kollárova).

Smerné regulatívy:

- územie vhodné pre situovanie obchodných prevádzok náročných na dopravu a zásobovanie, napr. supermarkety... Urbanistický okrskok č. 13, SC – existujúca zeleň sa okrem iného uvádza ako záväzný regulatív:

- rešpektovať genofondovú lokalitu 135 Mestská hora.

ÚHAM Martin vo svojom stanovisku skonštatoval (list č. ÚHAM/611/2023/Ola-51 zo dňa 28.03.2023), že po úprave umiestnenia stavby navrhovanej činnosti je genofondová lokalita 135 Mestská hora rešpektovaná a je v súlade s platným územným plánom.

K dopravnej situácii k ceste I/65 sa vyjadril Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, ako špeciálny stavebný úrad pre cesty I. triedy, ktorý nepovažoval za nevyhnutné posudzovať predmetný zámer podľa zákona o posudzovaní, k predmetnému zámeru nemal zásadné pripomienky a určil podmienky, ktoré sú premietnuté do výrokovej časti rozhodnutia.

Východný mestský okruh nie je predmetom zisťovacieho konania „Hypermarket Martin“.

OU MT-OSŽP posúdil zámer navrhovanej činnosti z hľadiska povahy a rozsahu navrhovanej činnosti, miesta vykonávania navrhovanej činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, pričom vzal do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území. Pri posudzovaní zámeru navrhovanej činnosti z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zvažovaní ďalšieho postupu v zmysle ustanovení zákona použil OU MT-OSŽP kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona o posudzovaní vplyvov, uvedené v prílohe č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov, ktorá je transpozíciou prílohy č. III Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

OU MT-OSŽP dôkladne preštudoval všetky v zákonom stanovenom termíne doručené stanoviská k zámeru navrhovanej činnosti a podrobne sa zaoberal vyhodnotením a zapracovaním všetkých pripomienok do tohto rozhodnutia. Vznesené požiadavky od orgánov štátnej správy OU MT-OSŽP zahrnul do podmienok tohto rozhodnutia.

OU MT-OSŽP vyhodnotil celkové environmentálne vplyvy, ktoré sú uvedené v odôvodnení tohto rozhodnutia. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva možno z hľadiska druhu predpokladaného rozsahu a intenzity hodnotiť ako málo významné, pričom je ich možné eliminovať za predpokladu dodržania podmienok uvedených vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Zámer navrhovanej činnosti nebude predstavovať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie.

OU MT-OSŽP na základe preskúmania a zhodnotenia predloženého zámeru navrhovanej činnosti, zhodnotenia stavu životného prostredia v záujmovom území a doručených stanovísk orgánov štátnej správy a verejnosti konštatuje, že pri dodržaní všeobecne platných záväzných predpisov a vhodných technických a bezpečnostných opatrení nebude zámer navrhovanej činnosti predstavovať taký zásah do životného prostredia, ktorý by v značnej miere mohol ohroziť životné prostredie a zdravie obyvateľov, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Navrhovanú činnosť je tak možné za predpokladu plného rešpektovania všetkých zákonom stanovených požiadaviek odporučiť k realizácii.

Na základe uvedených skutočností rozhodol príslušný orgán tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Upozornenie:

Podľa § 29 ods. 16 zákona o posudzovaní vplyvov dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené a na úradnej tabuli obce.

Rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní oprávňuje navrhovateľa navrhovanej činnosti, v súlade s § 29 ods. 12 zákona o posudzovaní vplyvov, podať návrh na začatie povolenacieho konania k navrhovanej činnosti.

Investor a povoľujúci orgán je povinný postupovať podľa § 38 zákona o posudzovaní vplyvov.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny zákon) v znení neskorších predpisov na Okresnom úrade Martin, odbore starostlivosti o životné prostredie, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin, v lehote do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia.

Podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov verejnosť má právo podať odvolanie proti rozhodnutiu aj vtedy, ak nebola účastníkom zisťovacieho konania na Okresný úrad Martin. Za deň doručenia rozhodnutia sa pri podaní takéhoto odvolania považuje pätnásť deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 zákona o posudzovaní vplyvov. Verejnosť podaním odvolania zároveň prejaví záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení.

Toto rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom, pokiaľ nebol vyčerpaný riadny opravný prostriedok.

Ing. Miroslav Matula
vedúci odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00151866 Sufix: 10116

Doručuje sa

ENVICONSLT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina, Slovenská republika
Mesto Martin, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 49 Martin, Slovenská republika
Združenie domových samospráv o z., Rovnianska 1667/14, 851 02 Bratislava, Slovenská republika
Róbert Tomčík,
Ing. Ján Topercer,

Na vedomie

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, Tomášikova 14366/64A, 831 04 Bratislava 3
Ministerstvo zdravotníctva SR, Inšpektorát kúpeľov a žriediel, Limbová 2, 837 52 Bratislava 37
Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina 1
Dopravný úrad, Divízia civilného letectva, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava - mestská časť Ružinov
Krajský pamiatkový úrad Žilina, Mariánske námestie, 010 01 Žilina 1
Okresný úrad Žilina, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina 8
Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina 8
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Martin, Kuzmányho, 036 80 Martin 1
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Martine, Viliama Žingora, 036 01 Martin 1
Okresný úrad Martin, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie S.H.Vajanského 1, 036 58 Martin 1
Okresný úrad Martin, Odbor krízového riadenia, Námestie S.H.Vajanského 1, 036 58 Martin 1

Okresný úrad Martin, pozemkový a lesný odbor, Námestie S.H.Vajanského 1, 036 58 Martin I
Útvar hlavného architekta mesta Martin, Námestie Vajanského 1, 036 01 Martin I
NASES - CRAC, Ulica Kollárova 543/8, Trnava

